

Naročnina
dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2030, upravnštvo št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Kronski svet.

V zgodovinsko odločilnih dneh, ob posebnih slovesnih prilikah v državi ali pa v vredno težavnih položajih si vrhovna uprava udene nimb kronskega sveta.

Po tem sredstvu je segla sedanja vlada, zrovok, motivov tega svojega koraka pa nam ni povedala. Tudi o uspehih dvodnevni seji na dvoru vsi člani kabineta trdovratno molče ali pa navajajo stvari, ki nobenega političnega becedarja ne prepričajo. Gospod predsednik je proglasil kronski svet za zgolj informativno sejo. Prav nič ni treba poznati življenja v državi, da človek ve, da je to zelo zelo slabo prikrižanje resnice. Za zgolj informativen namen bi bili potrebni vsakodnevni kronski svetovi, kakor je sedanji, ki ga je provocirala Vukičevićeva vlada. Kronski svet ima selej in že po svojem bistvu in ustroju lahko kak drug namen, le zgolj informativnega ne.

Vukičevićeva vlada je grešila napram javosti, ker tega dogodka ni primerno pojasnila. Sled tajinstvenega molka in nainnega, na prvi pogled neverjetnega izgovarjanja vlade, je javnost vznemirja, dela fantastične kombinacije in po nagonu gleda položaj v temnejši sliki kakor pa dejansko je. Zato smatramo, da vršujemo nujno dolžnost, če skušamo to znanje vlade kar najtočneje osvetliti.

Iluzij si nihče ne dela. Kronski svet se ni vršil radi kake izredno zgodovinske obklete, tudi ne radi posebnih dogodkov, ki bi omenili mejne kamne v razvoju državnega življenja, ampak radi velikih težav, v katerih ni tako v notranji, še veliko bolj pa seveda zunanji politiki.

Naš spor z Italijo je formalno na mrtviški, dejansko pa Mussolini dela vztrajno lenivo in njegovi uspehi so za nas zelo zmemirljivi. Gospod Voja Marinković ne more zabeležiti žal še nobenega uspeha, niti porinjenja se mu ni posrečilo upostaviti. Tu je zrok ravnjanja vlade in edini stvarni povod za sklicanje kronskega sveta.

Nihče ne more vladi, ki nosi odgovornost za upravo države v tako težavnem času, šteti zlo, če izrazi do skrajnosti vsa sredstva, da utrdi stališče in zbere vse postavke, ki bi ogle vplivati, da bo s sigurnejšim in samozadostnejšim korakom šla v pogajanja z nasprotkom ali stopila na svetovno arenjo in klicala Evropo k pravični razsodbi.

S tega stališča so koraki vlade popolnoma redu. Nikakor pa ni v redu to, da vlada, ki zaveda, na eni strani, da upravlja državo v kritičnem času, ko je treba zbrati vse, kar ima, da pa na drugi strani med sedanjo vladno in narodom ni prav nobene zveze, da vlada ne izvaja potrebnih konsekvenc.

S kronskim svetom je vlada priznala, da zaveda položaja, v katerem smo, s svojim olkom in izgovori, s svojo rezerviranostjo odgoditi vlado parlamenta nam tudi vsak dan opoveduje, da ima slabo vest pred javnostjo, v skupščini nima zaslonbe in v narodu nima opore, skratka, da ima komaj toliko krenih pristašev in postrtovalnih podpornikov kolikor je članov kabineta.

Vlada se torej tega svojega obupnega položaja zaveda. Ona ve, da nima prijateljev niti ed srbskim, še manj seveda med hrvatskim slovenskim narodom. Slovenca v vladni veni itak ni nobenega, Hrvatje, kolikor jih je, nejevoljni dajejo ostavke na svoja mesta, tudi Srbi nimajo v sedanji vladi nobenega pravega predstavnika. Nasprotno ko Voja Marinković kakor Velja Vukičević, da so Davidović, Uzunović in Trifković sedanjo vladno nezadovoljni, da jo trpe vsled rednih razmer, v katerih je nastala, da pa ti od daleč niso pripravljeni iti za to vladno boje in zanj prenašati žrtve.

V tej zavesti in pravilni presoji položaja, morala vlada pred vsem iskati in upostaviti zvezo s parlamentom in narodom. Nobeno pljenje, nobena žrtve za državo ni prevelika, prehuda, če jo narod daje z veseljem in izbežijo. Z veseljem in ljubeznijo pa narod daje kadar se spoštuje njegova volja; njegova volja zlasti pri izbiri vladajočih mož. Tu zahvala narod može svojega zaupanja. Pravilna idealno popolna vlada je v naši državi samo ta, ki predstavlja večino vseh treh slovenskih narodov. Današnji naš položaj zahteva, da bi bila vlada čim bliže temu idealu, dejansko pa je izredno oddaljena od njega. Danes nam je treba vlade, ki bo narodu mogla s potrebno brezobzirnostjo predložiti dejanski položaj, ki se bo oslanjala na splošno zaupanje. Gospod Vukičević, ki se mora javnosti ogibati, ima danes največjo dolžnost, da od-

govornost za usodo države prevzame na ramena zastopnikov vsega naroda.

Ta temelj, na katerem mora stati vlada in pa manifestacija zaupanja navzgor — kar naj bo kronski svet — oboje združeno, daje

Mi ohranimo napram Italiji mirno kri.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) »Samouprava« priobčuje na uvodnem mestu članek o italijansko-jugoslovanskem konfliktu in pravi, da je v času, ko je začelo italijansko časopisje proti naši državi neupravičeno kampanjo, ki je očitvidno od nekoga inspirirana, treba ohraniti polno prisotnost duha, da bi se zlo, ki nam ga je italijansko časopisje že napravilo, še ne povečalo. Dosedaj ni nobenega resnega razloga za vznemirjenje na naši strani. V zavesti popolne korektnosti svojega postopanja je naša država v stanju, da mirno čaka nadaljnjega razvoja dogodkov in da ostane v položaju, da se napram njim mirno opredeli. Kajti albanski problem, če še tako tangira naše in italijanske interese, ostane v svojem temelju vendarle le evropski problem. Z naše strani se dosedaj niti z enim korakom ni pokazala težnja, da namenoma vplivamo na razvoj dogodkov v Albaniji. Kar se tiče Italije, bo še prišel čas in prilika za izčrpne in objektivne razprave, prišel bo čas, ko bo treba reči, kar je potrebno. Vsaka prenapetost ali nestrpnost z naše strani bi bila škodljiva za naše legitimne interese. Nato prehaja »Samouprava« na razjasnjevanje, kako se je začela kampanja proti naši državi z italijanske strani. Najprej je italijansko časopisje pričelo govoriti o pripravah za vpad v Albanijo. Ko se je to pokazalo kot neresnično, je začelo italijansko časopisje intrigrirati proti naši državi, češ da ne mara ratificirati nettunskih konvencij in je obenem kazalo na odredbo v finančnem zakonu glede posesti tujih državljanov v coni 50 km od meje. Ker pa je znano, kako Italija postopa celo z lastnimi državljani, je tudi ta očitek kmalu odpadel. Kar se pa konvencij tiče, je naša država pokazala dobro voljo, vendar je jasno, da ima polno pravico, razpravljati o takih konvencijah in jih celo zavreči, kar pa se ne sme in ne more smatrati za sovražno postopanje z naše strani, dočim je na drugi strani treba pribiti dejstvo, da je sedanji nastop italijanskega časopisja napram naši državi sovražen. »Samouprava« pobija očitek italijanskega časopisja in pravi, da je neodvisnost Albanije samo tedaj mogoča, če jo garantirajo vse velesile, ne pa samo Italija, ki ima pri tem lahko svoje posebne interese. Naša država niti z eno samo potezo ni bila protivna albanski neodvisnosti, temveč jo je celo ščitila po principu »Balkan balkanskim narodom!« Od naše strani napram Albaniji nikdar niso bile podvzete kake mere. Naša država ni v Albanijo pošiljala niti svojih častnikov, niti orožja itd., temveč je bila napram Albaniji vedno korekten sosed. »Samouprava« zaključuje članek tako-le: »Spor z Italijo se bo razvijal v glavnem z ozirom na voljo onega, ki je prevzel iniciativo za izzivanje tega spora. S svoje strani ne bomo ničesar storili, kar bi doprineslo k poostitvi tega spora, in to v našem interesu, kakor tudi v interesu Evrope. Vendar pa ne bomo dopustili niti tega, da se nam diktira tuja volja in da se nam vtepa v glavo nazori, ki niso naši in ki

naši vladi največjo trdnost in sigurnost, ki jo težki dnevi zahtevajo. Sta to dva elementa, ki tvorita bitje; vlada, ki ji manjka en element je mrtva in nobeno umetno dihanje je ne oživi.

so protivni našim legalnim interesom.« Ta članek »Samouprave« je bil radi svojega močnega tona splošno simpatično sprejet.

Chamberlain o albanskem sporu.

London, 3. maja. Na včerajšnji seji spodne zbornice je odgovarjal zunanji minister Chamberlain na množične interpellacije delavske in liberalne stranke glede albanskega konflikta. Chamberlain je ugotovil, da ga je obvestila italijanska vlada o tiranskem paktu šele 1. decembra 1926, to je na predvečer podpisa. S pobudami in pogajanjmi za tiranski pakt kakor tudi s sklepom tega pakta ni imel Chamberlain najmanjšega opravka. Anglija sploh nima neposrednega interesa na Balkanu. Ker se je sklenila pogodba med dvema suverenima članicama Društva narodov, prihaja Društvo narodov za razpravo o tej pogodbi vpoštev šele tedaj, ako bodo vse možnosti direktnih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo izčrpane. Anglija je tako v Rimu kakor v Belgradu svetovala iskren in pošten direkten pogovor za rešitev spora. Vse diplomatične korake je storil z vednostjo in soglasjem francoske in nemške vlade. Več o stvari ne more govoriti, da ne škodi izidu italijansko-jugoslovanskim pogajanjem. Za morebitne bodoče italijansko-jugoslovanske nesporazume glede albanskega oboroževanja je poskrbljeno, da se nemudoma na licu mesta ugotove dejstva, za kar se pooblaste vojaški atašaji Francije in Anglije in član nemškega poslanstva v Belgradu.

Italijanske vojne priprave na Jadranu.

Karčula, 3. maja. (Izv.) Naši ribiči, ki so prišli iz Lastova, so prinesli vesti o italijanskih vojnih pripravah na Jadranu. Zadnje čase je prišlo na Lastovo, ki po rapalski pogodbi pripada Italiji, nekaj ladij, ki so izkrcale velike količine vojnega materiala in številne tehnične čete. Italijani grade na Lastovu utrdbe in postavljajo težke topove. Razen tega tudi urejajo postajališče za hidroplane, ki jih je došlo na Lastovo 50. Včeraj je vojaški poveljnik prepovedal našim ribičem zapustiti otok.

V Zagreb, 3. maja. (Izv.) Mnogi zagrebški meščani so prejeli te dni iz Turina številne letake, v katerih se napada naša država, češ, da je samo srbska in se Zagrebčani pozivajo, da se bore proti tej državi.

Ne dajte se begati!

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Iz zelo sumljivega vira so se tekom današnjega dneva razširile po Belgradu vesti, češ, da je na naši meji pri Ucu prišlo do spopada med našimi in italijanskimi stražami. Te vesti so imele prozoren namen, vzbuditi v naši javnosti vznemirjenje in je z ozirom na to jasno, da so jih razširili italijanski agenti. Te vesti se najodločneje demantirajo, ker ni prišlo do prav nobenih spopadov, obenem pa se vidi iz teh vesti, kakšen namen imajo.

Nadaljevanje kronskega sveta.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Danes popoldne se je nadaljevala v dvoru seja ministrskega sveta pod kraljevim predsedstvom. Na tej seji so podali referate o svojih resorih vsi ostali ministri, ki niso včeraj prišli na vrsto. Tudi o tej seji ministri niso hoteli dajati podrobnih pojasnil.

Novi kazenski zakonik v odboru sprejet.

Kancelarparagraf. — Samostojni demokrati glasovali za.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora je vladna večina uporabila vsa sredstva, da konča načrt kazenskega zakonika. Predsednik je ponovno z raznimi izgovori preprečeval debato. Vladna večina je to postopanje vedno odobrila. Prišlo je ponovno do incidentov, ker je predsednik članom kratil besedo. Daljša debata se je vršila o vprašanju, ali pridejo v kazenski zakonik določbe proti korupciji. Člani Jugoslovanskega

kluba so zastopali stališče, da je potrebno za to posebno poglavje v kazenskem zakoniku, v katerega se naj prevzamejo tozadevne specialne določbe. Večina je bila soglasna v tem, da mora določba o korupciji priti v kazenski zakonik, vendar ni sprejela predloga Jugoslovanskega kluba, marveč je tozadevne določbe pristavila k poglavju, ki govori o goljufiji. Po tej odredbi se radi korupcije kaznujejo samo posredovalci za nedopustne nagrade. S tem seveda bistvo korupcije ni zadeto. Živahna razprava se je razvila o § 388, ki vsebuje tako zvani kancelarparagraf. Prvi je govoril dr. Gosar, ki je naglašal, da za tako odredbo, četudi bi bila sicer potrebna, v kazenskem zakoniku sploh ni prostora, in to tem manj, ker je stilizacija presplošna in premalo določena. Za vsakega lopova je v kazenskem zakoniku določeno, česa ne sme storiti, samo glede duhovnika pušča zakon popolno svobodo sodniku in državnemu pravniku. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi zakon čisto jasno označil, kaj se smatra kot kazeno dejanje, kajti sicer se bo ta paragraf politično zlorabljal. Dr. Hodžar je izvajanja dr. Gosarja podrobno podprl ter je s kriminalnopravnega stališča pokazal, kako bi se ta paragraf mogel zlorabljati, ker vsebuje samo

načelo, ne pa dejanja. Jugoslovanski klub je predlagal, da se ta paragraf sploh črta. Samo samostojni demokrati so se pa posebno zavzeli za ta paragraf. Celo dr. Zorjavi, ki sicer ni prisostvoval nobeni seji, je prišel na to sejo. Večina je sprejela tudi ta paragraf in je sprejela tako celotni zakonik s prehodnimi določili. Samostojni demokrati so ravno z ozirom na omenjeni paragraf glasovali za zakon, ki je bil sprejet s 17 proti 4 glasovom.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Danes se je vrnil z Dunaja minister za trgovino in industrijo dr. Spaho.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Danes popoldne je bil sprejet v avdienci na dvoru zunanji minister dr. Voja Marinković.

Belgrad, 3. maja. (Izv.) Današnje »Novosti« so bile zaplenjene.

Jugoslovansko - ogrski odnošaji.

Belgrad, 3. maja. Ogrski zunanji minister Valko je dal poročevalcu belgrajske »Politike« izjave glede jugoslovansko-ogrskih odnošajev. Rekel je, da na Ogrskem ne manjka razumevanja za potrebo sporazuma z Jugoslavijo in da upa, da se bodo jeseni začela pogajanja v Belgradu nadaljevala. Medsebojni odnošaji obeh dežel morajo postati normalni. Predvsem je treba urediti vprašanja, ki so v zvezi z trianonsko pogodbo. Šele potem se bo mogoče lotiti gospodarskih vprašanj. Na politično kooperacijo je pač mogoče misliti, a zaenkrat je neizpeljiva, ker posledic svetovne vojne ni mogoče čez noč odpraviti.

Glede italijansko-ogrskih pogodb je minister ponovil, da ni naperjena proti drugim državam in da so bila pogajanja zanj mero-dajnim jugoslovanskim krogom znana. Vesti o tajni italijansko-ogrski pogodbi niti ni vredno ponovno demantirati.

Reško vprašanje, je rekel minister, zanj nima enako Ogrsko kakor Jugoslavijo. Najti se mora modus za rešitev vprašanja ogrskega tranzita preko jugoslovanskega ozemlja. Upa, da bo mogel z Jugoslavijo skoro skleniti to stvarno pogodbo.

DENARNI ZAVOD ZAGREBSKE OBLASTI

v Zagreb, 3. maja. (Izv.) Na zadnji seji zagrebske oblastne skupščine so sklenili ustanoviti oblastno hranilnico. Veliki župan je prevzel ta načrt v proučevanje in je obljubil, da bo tozadevno naredbo objavil v »Narodnih Novinah«.

BUDIMPEŠTA VABI BELGRAJSKEGA ŽUPANA NA OBISK.

Belgrad, 3. maja. Budimpeštanski župan je v sporazumu z magistratom povabil belgrajskega župana na obisk. Dr. Kumanudi bo gost budimpeštanske mestne občine.

ANGLESKO-ITALIJANSKA DEMARSA V ANGORI

Rim, 3. maja. Tukajšnji listi poročajo, da sta angleški in italijanski poslanik v Angori zahtevala od turškega zunanjega ministrstva pojasnil glede pogajanj z Jugoslavijo. Rudžij bej je zagotovil, da gre le za navadno pogodbo o razsodišču in nevtralnosti.

ALBANSKI EMIGRANTI V DALMACIJI

v Dubrovnik, 3. maja. (Izv.) Sem so došli iz Barija begunci, med njimi bivši albanski poslanec Klisura in bivši sekretar finančnega ministrstva Skuna. Zbežali so iz Albanije po padcu Fan Noli in se zatekli v Italijo, kjer so jih fašisti internirali; le s težavo se jim je posrečilo uiti na ribiški ladij.

SLOVAKI PROTI MASARYKU.

v Bratislava, 3. maja. (Izv.) »Slovak« piše v svoji zadnji številki proti kandidaturi Masaryka za predsednika republike, češ, da odobrava protislovaško politiko. To se je zlasti opazilo ob priliki degradacije več slovaških oficirjev. »Slovak« končuje članek s konstatacijo, da se take stvari niso dogajale niti za časa Avstrije in tako postopanje najostreje obsoja.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA TREH DRŽAV.

v London, 3. maja. (Izv.) Ministrski tajnik Bridgeman je imenovan za vodjo delegacije na konferenci, katero je sklical Coolidge za razpravljanje o razorožitvi treh velesil. Vršila se bo 13. junija v Ženevi. V tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih pripisujejo tej konferenci veliko važnost.

Slovenski oblastni samoupravi.

Rogaška Slatina, 2. maja.

Zadnje nedeljo dne 1. maja sta imela oblastni odbora ljubljanske in mariborske oblasti drugo skupno sejo. Prva taka seja se je vršila na evetno nedeljo dne 10. aprila v Celju. Na obeh sejah sta oblastni odbora ugotovila skupne smernice, po katerih se bo postopalo pri prevzemanju poslov od državne uprave, organizaciji oblastnih uradov in pri zahtevah ter intervencijah radi finančnih virov za obe oblasti.

V zvezi s sklepi zadnje skupne seje obeh slovenskih oblastnih odborov odpotujeta oba predsednika dr. Leskovar in dr. Natlačen dne 3. maja v Belgrad, da pri osrednji vladi posredujejo.

Ljubljana, 3. maja.

Ljubljanski oblastni odbor je prevzel v last in upravo elektrarno na Završnici in električno centralo v Bohinju.

Oblastni poslanci SLS z zadoščenjem pozdravljajo sklepe sestanka vseh oblasti v Belgradu. Sklepi so potrditev starih zahtev SLS, da naj namreč ljudska samouprava prevzame vso skrb za javni blagor in naj država vrši le nadzorstvo v kolikor je to potrebno za ohranitev državne skupnosti.

Veliko sklepov, ki so za druge oblastne skupščine novi, tako: snovanje oblastnih hranilnic, gojitev združništva, strokovna vzgoja in izobrazba, sta slovenski oblastni skupščini po gospodarskem in socialnem programu SLS že od vsega začetka postavili v načrt svojega dela.

Zelo važni so sklepi, ki stavijo zahteve na državno upravo glede prenosa poslov in finančnih virov. Tu bo skupna akcija vseh oblasti gotovo imela razveseljive uspehe.

* * *

Na inicijativo niške oblastne skupščine ozir. njenega člana Vlade Dimitrijeviča se je vršila v nedeljo konferenca vseh oblastnih

skupščin v državi. Svoje zastopnike je poslalo okoli 25 oblasti. Predsedstvo ljubljanske oblasti je poslalo sklicateljem dopis, v katerem konferenco pozdravlja in se opravičuje, da se konference žal ne more udeležiti, ker ima ob istem času zasedanje. Ostentativno pa se ni udeležila zagrebška skupščina in dr. Maček se je enostavno izgovoril, da ni dobil vabila.

Prvi je referiral sklicatelj Vlada Dimitrijevič. Razpravljajoč o gospodarski krizi je ugotovil, da le to najtežje občuti naš kmet in da mora radi sedanjega gospodarskega stanja svoje pridelke prodajati za 60 odstot. ceneje. Edino zdravilo za rešitev v dvanajsti uri gospodarske krize je po njegovem mnenju zaščitna carinska politika. V ta namen je treba odpovedati vse doslej sklenjene trgovske pogodbe in skleniti nove na novih principih. Nato je treba dovoliti svoboden izvoz domačih pridelkov, razen tistih surovin, ki se doma nujno potrebujejo.

Član osješke oblasti gospod Črnelič se je v svojem referatu bavil posebej s krizo kmetijstva in ostro kritiziral davčno politiko, ki uničuje kmeta.

Poslanec smederevske oblasti Dimitrije Ljotić je utemeljeval predlog, da se osnuje zveza oblastnih skupščin, ki naj bi pospeševala splošno vse težnje oblasti, zlasti pa vzajemne, skupne zadeve. Do 1. junija naj vse oblasti odgovore na ta predlog in dajo svoje mišljenje o delokrogu in nalogah zveze.

Skupščina je trajala ves dan. Napravila je več sklepov med njimi sledeče: Vse oblastne samouprave naj osnujejo svoje denarne zavode; veliko pozornost naj obračajo kmetijski izobrazbi, združni vzgoji in zlasti gospodinjstvom; vlada se naproša, da čim prej prenese na oblasti vse funkcije, ki jih morejo po zakonu prevzeti oblasti, z dolžnostmi naj država odstopi oblastem tudi vse tozadevne finančne vire.

ka spremenila tisto krivično določbo v občinskem volivnem redu. S tem je odpadel zadnji razlog za zavlačevanje volitev — sedaj se »Jutro« dela, kakor da bi bilo ono že od nekada za avtonomijo. Čisto po »jutrovsko«!

Zasluge SDS-arskih gerentov za Ljubljano

so po »Jutru« ogromne. Škoda, da jih nihče ne vidi. Krivico dela »Jutro« tem trem gospodom, ko jim pripisuje zasluge za nove ceste, povečano elektrarno, novo klavnico, nove stanovanjske hiše itd. Na vseh teh važnih rečeh so bivši trije rotovski gerenti skoro čisto nedolžni. Vse te stvari je pripravil in uredil že prejšnji občinski svet, ki ga je ravno SDS razglašal. Če bi dr. Perič vseh teh reči ne bi bil pripravil in uredil, bi se SDS-arskim gospodom še danes ne sanjalo, da je Ljubljana potrebovala novih cest, povečane elektrarne, nove klavnice, novih stanovanjskih hiš itd. Gospoda okrog SDS je iz Ljubljane napravila dolgo vas. In tako bi bilo ostalo do danes, da ni pravočasno prišla »Zveza del. ljudstva« z dr. Peričem in s tem začela novo dobo v gospodarstvu Ljubljane. To uči zgodovina zadnjih let! In samo to! O SDS-arskih zaslugah pa zgodovina molči!

Zerjav zapusti Pribičevića

»Obzorje« prinaša iz Ljubljane senzacionalno novost, da je dr. Zerjav v svojih naporih za osnovanje »Naprednega bloka« krenil na novo pot. Dr. Zerjav hoče za vsako ceno v vlado. Ker pa ve, da samostojni demokrati nimajo izgleda, da bi prišli v kako kombinacijo, zato je dr. Zerjav sedaj pripravljen, da vsaj začasno zapusti Pribičevića, v Sloveniji pa organizira »Napredni blok« in pod to novo firmo poizkusi doseči svoj cilj, to je vstop v vlado.

Z »Naprednim blokom« pa je stvar tale: Dr. Zerjav je dobil na svojo stran dva narodna socialisti. Več jih itak ni. Nazunaj pa ta firma vendar nekaj pomeni. Sedaj se dr. Zerjav trudi, da svojo akcijo raztegne še na socialiste. Med socialisti je Zerjav res pridobil neke »voditelje«, ki se nahajajo v materialni odvisnosti od samostojnih demokratov, toda delavci gotovo ne bodo šli za njimi. Tudi samostojne kmete bi dr. Zerjav rad. Tozadevno navaja »Obzorje« značilen nastop Ivana Mrmočja, ki je na Radičevem shodu v Ptuj prišel za to, da radičevci gredo v Zerjavov blok.

Tako »Obzorje« dopisnik. Gotovo so informacije o Zerjavovih naporih in naklepih točne. Tudi iz Belgrada so te dni poročali, da bi se dr. Zerjav rad prelevil v Marinkovičevega demokrata in po tej poti prišel v vlado. Nerodno za Zerjavo je to, da ga v Belgradu preveč poznajo — tudi ljudje sedanjega kabineta.

Za samoupravo prekmurskih občin.

Ponovno smo že dokazovali v »Slovenec«, »Novina«, »Nepujsag« itd., da je gerentovanje občinam v škodo. Isto smo naglašali na shodi in zborovanju in smo v resolucijah na merodajne oblasti zahtevali, da se razpišejo za naše občine svobodne volitve. Vkljub vsemu dokazovanju, naglašanju, vključ vsem pro-

testom, prošnjam in zahtevam pa so še danes gospodarji občin na srečno ali nesrečno roko nastavljeni gerenti, ki nimajo pravega zmišlja za občestvene zadeve, ker so zgolj pokorni organi višje volje.

Gerentstvo je za prekmurske občine veliko zlo, zato ne sme biti nikomur čudno, da se k zadevi vedno nanovo povračamo. Konec gerentskega sistema in svobodne volitve sta življenjski zadevi naših občin, zato pa ne smemo prenehati, dokler ne dosežemo uspeha.

Prekmurje je jasna priča, kako gerentovanje ni v občinski blagor. To kažejo občinska pota, občinske naprave, poslopja, in sploh vse, kar je last občine. O tem pričajo tudi mnogoštevilni spori in pritožbe na glavarstva itd. Niti ni čudno, da je tako. Gerent je od danes do jutri, zato si ne dela sile. Razen tega dela brez nadzorstva in večinoma nima zupanja občanov.

Volitve zahteva narod brez ozira na strankarsko pripadnost, predpisuje jih zakon, zato naj se ne odlagajo še nadalje!

Beleške

»Dr. Korošec v Nemčiji.« Splošno pozornost je svoječasno vzbudila vest, da pojde dr. Korošec v Nemčijo. Ta vest je bila beležena od vseh naših, nemških in drugih velikih evropskih listov. To je znamenje, da ime dr. Korošca v zunanjem svetu vendar le pomeni več, kakor bi »Jutro« rado videlo. Ko je pred veliko nočjo dr. Korošec odpotoval na Francosko se zdraviti, je to šlo v liste v potvorenjeni obliki. Eni so menili, da je odpotoval v Nemčijo in nemško časopisje je pisalo o važnosti tega potovanja. »Slovenec« je n. pr. tudi registriral to pisanje nemških listov. To je storil »Slovenec« za to, da naš svet vidi, kako Nemci presojajo nemško-jugoslovansko zblizanje. Če in kedar pa dr. Korošec pojde v Nemčijo, ne bo prosil dovoljenja pri »Jutru«. »Jutrova« tozadevna notica pa kaže le malenkostno zavist, ki ni ne pametna ne nobel. Ali pa ima »Jutrova« zanimanje kak poseben namen? Saj nam je n. pr. znano, da je gotov del jugoslovanskega časopisja pisal, da je dr. Korošec odšel na Malto, »Jutro« je poročalo, da je šel v Italijo. V zvezi s tem pa so gotovi ljudje na tihem širili senzacije o Korošču in Mussoliniju in Čičerinu, kar vse se je izkazalo za laž, pa je bilo tedaj vseno senzacija. To pa je poglavje, ki je grše ko zavist. Resnica je, da je slovenski »jutrovec« zmožen še gršega kot je bilo to.

»Dobro poznavanje zakonov.« Iz Belgrada poroča »Jutro«, glasilo »jugoslovanskih državitvorcev« okrog dr. Zerjave, da v vladnih krogih trde, da bo zbornica razpuščena dne 5. maja in da bodo razpisane nove volitve za 14. ali 21. avgusta. Mogoče je res, da bo zbornica 5. maja razpuščena. Toda vsaj uredništvo »Jutra« bi moralo vedeti, česar morda njegov poročevalec ne ve, da bi v tem slučaju morale biti volitve najkasneje 5. avgusta. Zakon in ustava namreč določata, da se morajo nove volitve izvršiti najkasneje v roku treh mesecev po razpustu. — To je nov dokaz, s kako debelo podčrtano avtoritativnostjo »Jutro« poučuje svoje bralce o sodobnih dogodkih in o državnih zakonih.

Shodi SLS

Shod SLS v Št. Ilju v Slovenskih goricah je bil v nedeljo 1. maja ob obilni udeležbi iz domače in sosednjih župnij. Shodu je predsedoval načelnik krajevne organizacije SLS g. Vračko. Domači poslanci g. Franjo Žebot je podal izčrpano poročilo o položaju. Zborovalci so izrekli našim poslancem zahvalo za njih delo in popolno zaupanje. Naši vlogradniki so posebno veselji, da se je našim poslancem posrečilo doseči odpravo prijave vina v jeseni. Hvaležni smo jim tudi, ker so uspeli, da se je odpravila carina na galico. Na koncu shoda smo vsi obljubili, da bomo pri bodočih volitvah vsi kot en mož zopet volili našo Slovensko ljudsko stranko.

Predlogi oblastnih poslancev SLS.

Predlog poslanca Petra Hauptmana in tovarišev za pospeševanje čebelarstva v ljubljanski okolici.

Predlog poslanca Antona Skubica in tovarišev glede uvrstitve občinske ceste Ribnica—Jurjevica, Vinice med okrajne ceste, oziroma med deželne ceste druge vrste.

Predlog poslanca Oblaka in tovarišev glede regulacije odтока reke Unec v dolini pri Planini.

Predlog poslanca Jana, Arneža in tovarišev glede poprave pešpoti Dobrava skozi sotesko Vintgar.

Predlog poslanca Eppicha in tovarišev za preložitve okrajne ceste Koprivnik—Kočevje.

Predlogi poslancev Planine, Uršiča, Umnika, Majeršiča in tovarišev: glede podpore prostovoljnemu gasilnemu društvu v Rudnem, občina Selca; glede podpore prostovoljnemu gasilnemu društvu v Škofji Loki; glede naprave vodovoda za vasi Središče, Bitnje, Zabnica, Stara Loka; za podporo gasilnemu društvu v Podbrezjah.

Predlog poslanca Deželaka in tovarišev glede regulacije in zavarovanja bregov Savinje—Lohomnice in Gračnice v Laškem okraju.

Predlog poslanca Lovrača in tovarišev, da se podeli kmetijski zadruzi v Izalnah podpora za zidanje združne sušilnice za hmelj.

Predlogi poslancev Nemančiča, Jarca in tovarišev glede podpore mlečarskim združam Črnomelj, Semič, Tanča gora, v okraju Črnomelj.

Predlog poslanca Jana in tovarišev glede naprave vodovoda za vas Zasip.

Predlogi poslancev Umnika, Majeršiča in tovarišev v zadevi preložitve klanca na deželni cesti Tenetiš—Kokrica; v zadevi podelitve podpore vinorejski zadruzi v Predosljah; v zadevi izpeljave kanalizacije občine Stražišče.

Predlog poslanca Jana, Arneža in tovarišev glede naprave vodovoda za vas Blejska Dobrava.

Predlog poslanca Deželaka in tovarišev za radi podržavljenja okrajne ceste Celje, Laško, Rimske Toplice, Zidani most.

Predlogi poslancev Josipa Permeta in tovarišev glede spremembe § 74. državnega zakona z dne 6. avgusta 1903, drž. zak. štev. 177; v zadevi podelitve podpore prizadetim po vremenski neizgodi klonov v letu 1926.

Predlog poslanca Lebingerja in tovarišev, da se deželna cesta (kolodvorska cesta) v Zagorju na Savi iz investicijskega posojila prometu primerno preuredi.

Predlog poslanca Lovrača in tovarišev, da na okrajni cesti pri graščini Medija klanec zniža.

Interpelacija oblastnega poslanca Gostinčarja in tovarišev, naslovljena na gospoda velikega kmeta v zadevi avtomobilske vožnje.

Poincaré o notranjem in zunanjem položaju Francije.

Pariz, 3. maja. Včeraj so začeli zborovanje francoski generalni sveti. Na zborovanju njegovem domačem okraju Meuse je imel obširen programatični govor ministrski predsednik Poincaré. Rekel je, da je da Francija doslej dovolj dokazov o svojih mirljubnih namerah in če bi tudi drugod imela toliko dobre volje, bi mir ne bil samo v pogodbah, ampak tudi v duhovih. Francija zahteva samo redno plačevanje reparacij in polno varnost. Svoje neodvisnosti, svojih pravic in jamstev ne more žrtvovati. Dokler drugi narodi ne bodo pošteno in brez zahtevnih misli izpolnili pogodbe, ki so jih podpisali, mora biti Francija močna in pripravljena za obrambo. V obrambi svojega ozemlja Francija ne dela razlike med materno deželo in kolonijami. Svojih kolonij si Francija nikogar ne bo dala vzeti. — Nato je prek Poincaré na finančni položaj in naglasil, da prvi pogoj finančnega ozdravljenja ravna teže v proračunu. Francija je imela velike izdatke za reorganizacijo armade, ki jo zahteva znižanje službene dobe na eno leto, poleg za napolnitev vojnih zalog in izgraditev utrdb. Ti izdatki se morajo poravnati z varčevanjem in večjimi dohodki. — Končno je govoril Poincaré o komunističnih prevratnih prizadevanjih in naglasil, da je vlada pripravljena, da energično zatre vse zločinske poizkuse proti disciplini vojske, varnosti države in deljivosti naroda.

POPLAVE OB MISSISSIPPI.

v New York, 3. maja. (Izv.) Šef inženrskega kora ameriške armade je izjavil, da je mesto New Orleans obvarovano pred poplavo, ako bi se ne pripetilo kaj nepredvidenega.

v Washington, 3. maja. (Izv.) Predsednik Coolidge je izdal poziv, v katerem poziva pobivalstvo na ponovno zbiranje darov za poplavlence. Dosedaj je bilo nabranih pet milijonov dolarjev.

SMRTNE OBSODBE V RUSIJI.

v Varšava, 3. maja. (Izv.) Kakor poročajo listi iz Moskve, je revolucionarno sodišče obsodilo tri Poljake na smrt radi špionaže za poljsko državo.

ITALIJANKO-MADJARSKO BOTRINSTVO

Budimpešta, 3. maja. Danes so krstili novorojenko nadvojvode Jožefa Franca. Krmovale je kot zastopnica italijanske kraljice Helene žena italijanskega poslanika grof di Monza. Novorojenki so dali ime Helena.

PREGANJANJE KOMUNISTOV NA KITAJSKEM.

v Pariz, 3. maja. (Izv.) Po vesteh »Indo Pacifique« iz Pekinga so bili zopet trije komunisti obsojeni na smrt, tako da znaša skupno število na smrt obsojenih dosedaj 23. Priznajo še nadaljnjih smrtnih obsodb.

Boj za treznost

BREZALKOHOLNA UPORABA SADJA IN GROZDJA.

Izgledi za alkoholno produkcijo so po soglasju ugotoviti skoro vseh v poštev prihajajočih strokovnjakov slabi. Radi nazadovanja konzuma drugih neprilic prihajajo seveda sadjarji, posebej pa vinogradniki (in tudi gostilničarji) v muho položaj, da proizvedo, za katere se pridelovalci stroški niso znižali, ne morejo spraviti v denar primerno ceno. Tako nastaja vinska kriza, o kateri se pri nas vedno več piše in govori. Iz tega sledi, da je treba iskati novih načinov predelave, uporabe, ki bolj odgovarjajo zahtevam, katerih je in bo predvidoma vedno več povpraševanja. Alkoholnih vin je preveč, po brezalkoholnih izdelkih pa povpraševanje posebno v zadnje čase silno raste. Njih konzum se bo še znatno povečal, ker se vrste abstinence množijo in se mlada vzgaja v duhu treznosti.

Kakor lansko leto, namerava tudi let »Brezalkoholna produkcija« prirrediti več tedaj na katerih se bo obravnavalo najvažnejše o brezalkoholnem gospodarstvu (vkuhanje, sušenje, pridelovanje brezalkoholnih sadnih in grozdni sokov v domačem gospodarstvu in v obratih, ohlajevanje svežega sadja in grozdja, organiziranje prodaje teh pridelkov in izdelkov itd.). Kdor želi prvega tedaja (o priliki vselej) dne 4. maja t. l. udeležiti, naj to javi po dopisnici »Brezalkoholna produkcija«, Ljubljana, Poljanski nas. št. 10.

Vinogradniki, sadjarji, gostilničarji! Ne prizrite na ugodne prilike, da se o tem važnem vprašanju pravočasno poučite!

Osrednja zadruga »Brezalkoholna produkcija« Ljubljana.

Veliki župani.

Nekateri listi so objavili vest, da bo izmenjanih več velikih županov zlasti v prečasnih krajih. Ministrski predsednik, ki vodi tudi notranje zadeve, je te vesti najodločneje demantiral, kot absolutno neresnične.

Debela jutrovska laž.

»Pod Davidović-Koroščevo vlado 1. 1924. je bila zbornica na sličen način odgodaena«, kakor sedaj, — poroča »Jutro« iz Belgrada v brzojavki o poslanskih dnevnicah. Bravci »Jutra«, ki tako lahkoverno in brez misli spravijo vse, kar jim servira ta list, bodo verjeli seveda tudi to zavito laž. L. 1924. je zbornica res bila odgodaena na sličen način kakor sedaj. Toda odgodaila jo je vlada Pašić-Pribičević, v kateri je sedel tudi »Jutrova« patron dr. Zerjav. Če »Jutrovi« čitatelji spomin ni čisto zapustil, se bodo morda spomnili, da je to bilo takrat, ko je P.-P. vlada poslance razglašala, jim zaprla usta, konfiscirala časopise in vrgla na cesto na stotine uradnikov, in to ne iz budžetskih, ampak iz strankarskih razlogov. To je bilo takrat, ko je po Sloveniji lomastila Orjuna ljubljanske oblasti, streljala ljudi, ustavljala vlake, po inkvizitorsko lovila ljudi po cestah, jih po maskiranih napadalcih vlačila v kleti ter jim tam mečkala prste. To je bilo v tistih časih. »Jutro« pravi sedaj, da je bilo to pod Davidović-Koroščevo vlado. Ne gospodje! To je bilo pod vašo vlado. Resnica je, da je za tisto vašo P.-P. strahovladno prišla Davidović-Koroščevo vlada, ki je sklicala parlament in uvedla red in mir. Pribičević je to priznal, vi pa niti te moralne sile nimate, da bi javno znane svoje grehe priznali, kamoli obžalovali, pač pa imate grešno čelo, svoje grehe pripisovati drugim, ki je nad njimi nedolžen. Ta vaša taktika se ni pokazala le v tem slučaju. Tako postopanje poštna družba imenuje perfidijo. Pa vas seveda tudi tega ni sram!

Avtonomija Ljubljane in SDS.

»Jutro« je včeraj prineslo kar poseben članek o samostojno-demokratski vnemi za avtonomijo Ljubljane. Koliko je to pisanje vredno, se vidi iz tega, da je SDS dvakrat razglašala avtonomni občinski svet v Ljubljani zato, ker je bila propadla pri volitvah. SDS ostane trajna in neizpodbitna zasluga, da je ona uvedla na ljubljanski magistrat gospodarstvo gerentov in komisarjev. Ta stranka je spravila v volivni red tisto določbo o kršitvi čistega proporca v prepričanju, da bo ona tedaj še kot relativno najmočnejša stranka dobila mesto Ljubljano v roke in večno zagospodovala nad Ljubljano, njenim premoženjem in prebivalstvom. Pa je prišla »Zveza delovnega ljudstva« in »Jutro« lonček se je prevrnil. Dvakrat je padel dr. Perič in z njim občinski odbor. Vrgle so ga intrige SDSarjev, ki so dosegli razpust za razpustom. Na mesto od ljudstva izvoljenega župana je SDS postavila dva komisarja in tri svoje gerente, ki so vladali leta na magistratu. Pa tedaj »Jutro« ni padlo na pamet pisati o avtonomiji Ljubljane. Ko je gerente zopet zamenil vladni komisar, je »Jutro« začelo boječ živkati o avtonomiji. Sedaj je naša stran-

Kaj se godi doma

Veličasten pogreb prošta Einspielerja.

Sv. Jurij v Slov. gor., 2. maja 1927.

Danes smo tu položili k večnemu počitku koroškega narodnega mučenika, bivšega tinjskega prošta, koroškega deželnega poslanca in narodnega voditelja ter tukajšnjega župnika g. Gregorja Einspielerja.

Skoro vse Slovenske gorice so bile ta dan po koncu. Od vseh strani so prihajale ljudske množice k Sv. Juriju. Vozovi in avtomobili so po vseh cestah, ki vodijo k Sv. Juriju, vozili Einspielerjeve župljane. Iz Maribora so se pripeljali na pogreb: veliki župan in rojak pokojnikov g. dr. Fr. Schaubach z okrajnim glavarjem vladnim svetnikom g. dr. Markom Ipavcem in vladnim tajnikom g. dr. Markarjem. Nadalje so dospeli: ravnatelj g. dr. M. Polonik, dr. Rudolf Ravnik, predsednik kluba koroških Slovencev g. tovarnar Hochmüller z mnogimi člani kluba. Med udeleženci smo opazili več zastopnikov Slovencev iz Koroške in Primorske. Jugoslovanski klub in naše organizacije je zastopal narodni poslanec Fr. Zebot. Ljudstva je bilo okoli 10 obranega okrog cerkve Sv. Jurija toliko, da je bil prijazni hribček podoben velikemu mravljišču.

Na sprevod je došlo okoli 40 duhovnikov ne samo iz domače dekanije, ampak celo župnijskega staršeka nekdanjega župnika iz St. Ruperta pri Velikemcu g. Treiberja smo opazili med udeleženci. Sprevod, katerega se je udeležilo gotovo par tisoč ljudi, je vodil domači gosp. dekan duhovni svetnik Jos. Janžekovič. Po mrtvaških molitvah je g. dekan imel govor v cerkvi. V svojem v srce segajočem govoru je primerjal rajnega narodnega mučenika Einspielerja trpečemu svetopisemskemu Jobu.

Po slovesni sv. maši so domači župani zanesli truplo na pokopališče, ki se razprostira na prijaznem hribčku ob cerkvi Sv. Jurija. Ob cerkvenemidu na lepem prostoru je bil izkopen grob za našega Einspielerja. Ves grob je bil obložen s cvetjem. Domači dobrošolani pevski zbor je ob župnišču, v cerkvi in na pokopališču zapel pretepisljive žalostinke. V imenu koroških Slovencev se je od velikega sina našega naroda poslovil predsednik koroškega kluba v Mariboru g. tovarnar Hochmüller. Narod je plakal, ko je govoril v imenu koroških Slovencev se v ginljivih besedah poslavljajal od njih voditelja. Za Hochmüllerjem je govoril poslanec Zebot v imenu naših organizacij in v imenu ljudstva Slovenskih gorice.

Težko, težko s solzami v očeh so se ločili ljudje od groba. Osebito težko je bilo slovo za naše koroške brate in sestre! V srce je ganil vse navzoče krik koroškega staršeka: Slomšek in Ti Einspieler nepozabni, izprošila pri Bogu, da nam bo kmalu zapel naš gosposvetki zvon himno našega narodnega vstajenja!

V slavo in čast naših očetov

Prigodi Prosvetna zveza v nedeljo 8. t. m. ob 8 v veliki dvorani hotela Union izredno slovesnost. Prvič se proizvaja S. Sardenkovo delo: Sv. Jožef v VII. slikah s petjem in recitacijami v sledečem redu:

1. Govor: g. p. dr. Hugo Bren.
2. Silvin Sardenko: Sveti Jožef. Sličice iz njegovega življenja v sedmih sprevih:
- I. Rojstvo v Betlehemu. a) Svetonočna pesem. Za mešani zbor zložil p. H. Sattner. b) Dva popotnika: deklamacija. c) Slika: Rojstvo Gospodovo.
- II. Darovanje v templu. a) Tempelaka pesem. Samospev s harmonijem, zložil p. H. Sattner. b) Praznik darovanja: deklamacija. c) Slika: Gospodovo darovanje.
- III. Beg v Egipt. a) Egiptovska pesem. Za mešani zbor zložil A. Dolinar. b) Beg: deklamacija. c) Slika: Beg v Egipt.
- IV. Dvanajstletni v templu. a) Jeruzalemska pesem. Samospev s harmonijem, zložil A. Mav. b) Dvanajstletni učenik: deklamacija. c) Slika: Jezus med učniki.

V. V. Nazaretu. a) Nazareška pesem. Za mešani zbor zložil dr. Fr. Kimovec. b) V svetli družini: deklamacija. c) Slika: Jezus in Jožef pri delu.

VI. Smrt sv. Jožefa. a) Jožefova pesem. Za mešani zbor zložil A. Dolinar. b) Smrt sv. Jožefa: deklamacija. c) Slika: Smrt sv. Jožefa.

VII. Poveljanje. a) Nebeška pesem: Za mešani zbor zložil St. Premrl. b) Poveljanje: deklamacija. c) Slika: Jožef na smrtnem ležišču. d) Zaključna pesem dr. Fr. Kimovca: Ljudska pesem za mešani zbor.

Pevske točke proizvaja pevsko in glasbeno društvo »Ljubljana«. Recitira g. Miloš Stare.

Vstopnina: Sedež prve vrste 10 Din, druge vrste 5 Din, stojšče 2 Din. — Predprodaja vstopnic od petka 6. maja dalje v Prosvetni zvezi, Miklošičeva cesta 7. Preskrbite si jih pravočasno!

Čisti dobiček je namenjen za naše slepe reveže.

Veliko razburjenje med delavstvom mariborske kurilnice.

Dne 3. t. m. popoldne se je razširila po Mariboru govorica, da so začeli železniški delavci v kurilnici stavkati. To govorico je povzročilo veliko razburjenje, ki je nastalo med delavstvom, ko je videlo, kako je železniška uprava izvršila regulacijo plač za delo na ure. Železničarji so bili namreč v ponedeljek obveščeni, da so od 23. aprila dalje odpravljene takozvane strojne premije, da se čezurno delo skoro popolnoma odpravi in da se za uro ne izplačuje odslej več kot 8 Din (dodaj tudi 11), poleg tega so se reducirale tudi druge manjše plače. Končno bo treba nekaj delavcev vpokojiti, nekaj pa celo odpustiti. Ko je železniška uprava delavcem to javila, je delavstvo začelo v ponedeljek popoldne delo sabotirati. Zato je prišel v torek od železniškega ravnateljstva v Ljubljani ž. inž. Finc, da bi posredovalo. Delavstvo se je polnoštevilno zbralo in zahtevalo, naj mu inž. Finc razloži, zakaj se je to zgodilo. Inž. Finc pa je zahteval, naj pride k njemu le delavska deputacija, česar pa delavstvo ni hotelo. Nato se je inž. Finc popoldne odpeljal v Ljubljano. Kakor se domneva, se je ljubljansko ravnateljstvo odločilo za imenovanje spremembo zavoljo tega, ker dobi odslej za ta oddelek mesto 28 milijonov le 19 milijonov dinarjev. Železniško ministrstvo je sicer sprejelo poročilo, da bo ta redukcija proračuna za kurilnico povzročila velike neprimlikke in razburjenje, toda potrebnega kredita ni nakazalo. Ker je zadeva nujna, je treba takoj intervenirati pri železniškem ministru. Prva možnost, da se odpomore nastali kalamiteti, je v tem, da ima država zdaj na razpolago investicijsko posojilo, tako da se redni proračun lahko razbremeni. Druga možnost pa je, da se najde izredni kredit, da se vzdrži delo v kurilnici in pa primerne mezde. Naj se opusti taki poskusi, ki delavstvo po nepotrebnem razburjajo in morajo povzročiti le veliko škodo našim prometnim razmeram! Delavstvo se je danes mirno razšlo in policija, ki je bila pripravljena, ni imela prilike intervenirati. Delavstvo pojde jutri najbrž na delo.

K smrtni nesreči v Šiški.

O tem žalostnem dogodku, ki smo o njem kratko poročali že včeraj, smo dobili sledeče natančnejše poročilo: Dne 2. maja zvečer okoli 20 je šel 14 let star dijak III. razreda realne Franc Bratož po naročilu svoje matere iz stanovanja v Sp. Šiški, Podmilščakova cesta 46 v trgovino Felber v Sp. Šiški po globin za čevlje. Deček si je malo poprej od svojega mlajšega brata Cirila izposodil majhno flobert-pisto, s katero sta se bila že v popoldanskih urah igrala in oddala v zrak nekaj strelcev. Te vrste flobertovk malega kalibra 6 mm se je namreč zadnji čas mnogo pojavilo med ljudskošolskimi otroci kot igrača. Prodajal jih je neki ljubljanski puškar. Ker pa je policijska direkcija ugotovila, da je to nevarno orožje, ne pa igrača za otroke, je nadaljeval prodajo flobertovk prepovedala in zaplenila mnogo takih igrač. Ko je imenovan Bratož na Podmilščakovi cesti srečal 14 let

Continental

Elastic-Hohlraum-obroči

Vaš račun o obročih vam pojasnuje, če se vaš tovorni avtomobil izplača. Prihranke v obratu dosežete z uporabo Continental-Elastic obročev.

VIKTOR BOHINEC, LJUBLJANA.

staro učenko I. razreda meščanske šole Ivanko Mauser, stanujočo na cesti J 28 v Sp. Šiški, ki se je vračala od svojih prijateljev domov, je hotel v svoji otroški naivnosti oddati en strel v zrak, da bi se pred deklico pokazal malo junaka in jo nekoliko ustrašil. Ko je Bratož hotel pistolo sprožiti kvišku v zrak, je pri tem tako nerodno ravnal, da je Mauserjevo zadel v desno senco in se je deklica takoj nezavestna zgrudila. Bratož misleč, da se je deklica le tako močno ustrašila strela iz flobertovke, jo je začel klicati po imenu. Ker pa deklica ni dala nikakega glasu od sebe, jo je deček prijel in zavlekel na kraj ceste, nato pa odhitel v trgovino, kamor je bil poprej namenjen. Iz trgovine se je deček hitro čez polje vrnil domov ter se kmalu podal v posteljo. Iz strahu pred starši si ni upal povedati, kaj se mu je bilo poprej pripetilo. Umirajočo deklico je našel železniški zvižničnik Rudolf Dovečar, ki se je od dela vračal domov nekaj po 20. uri. Dovečar je hitro obvestil starše, nakar je po deklico prišel oče Ivan Mauser, sprevednik na železnici in jo odnesel domov. Prišedši domov, je deklica izdihnila, ne da bi se bila več zavedla. Višji stražnik Franc Tomše je kmalu nato dečka Bratoža zaslišal, ker je zvedel, da je bil deček v kritičnem času na omenjeni cesti, nakar je Bratož v joku priznal, da je streljal s flobert pistolo v bližini Mauserjeve. Na lice mesta dospela policijska komisija je odredila, da se je truplo mrtve deklice prepeljalo v mrtvašnico k Sv. Krištofu, kjer bo obducirano. Dogodka, kakor smo že včeraj konstatirali, ni pripisovati hudobiji ali pokvarjenosti, ker sta bila oba Mauserjeva in Bratož pridna otroka in dobra dijaka.

Železniški nesreči.

Dne 13. aprila je šel po železniškem mostu čez potok Radolno blizu postaje Sv. Lovrenc na Pohorju okoli četrta na 23 delavec Fr. Dobovšek na svoje stanovanje v kamnolomu, kake četrte ure nad mostom. Druge poti od postaje ni. Mož ni vedel, da ima brzi tovorni vlak od Dravograda, ki bi imel voziti okoli pol 20, zamudo. Podal se je po mostu in prihajajoči vlak ga je ravno na mostu zgrabil, mu zlomil eno nogo in ga v vso močjo vrgele na železno mostno ograjo, kjer je z razbito lobanjo in drugimi poškodbami obležal mrtev.

Druga železniška nesreča se je prigodila v istem kraju dne 23. aprila. Čez železniški tir drži okrajna cesta iz Sv. Lovrenca na Pohorju in Pušave na postajo Sv. Lovrenc na Pohorju. Prehod se zapira z zatvornico iz postaje. Omenjeni dan je pripeljal tovorni vlak od Fale. Kretnik na postaji je spuščal zatvornico na prehod. V tem trenutku je pripeljal hlapec lesnega trgovca g. Lešnik težko nabasani voz z deskami. Najbrž je mislil, da bo še prevozil in je zapeljal na tir. Zatvornica pa je padla med konje in voz in bil je ujet. K sreči so zapazili na postaji, da se je moralo na prelazu nekaj zgoditi, ker je zatvorna stroj nehal delovati in so vlak, ki je že iz postaje vozil, ustavili; drugače bi bil oba konja razmesaril, tako je bila prelomljena samo zatvornica.

Zakaj se je moglo to zgoditi? Prej je bila pri prelazu ob cesti hišica za čuvaja, ki je ob prihodu vlakov cesto zapiral; da bi železniška uprava prihranila plačo za enega kretnika ali čuvaja, je dala hišico podreti in sedaj se cesta zapira iz postaje. Občinstvo in občine so protestirale in opozarjale,

da se bo enkrat zgodila kaka nesreča. Železniška uprava pa tega ni upoštevala. Ko bi na dotičnem kraju bil čuvaj, bi se te nesreče ne bile zgodile. Vse občinstvo obsoja neutemeljeno varčevanje in želi, da se čuvajica zopet vpostavi, da ni izpostavljeno nevarnostim in železniško osebje mnogim pisarijam in sitnostim.

Ljubezenska tragedija v Šiški.

Sinoči so na Vodnikovi cesti v Šiški našli ležati v krvi mladega moža in mlado dekle. Telefonirali so hitro na rešilno postajo, odkoder je takoj pridrvel avto ter odpeljal oba v splošno bolnico. Ugotovilo se je, da sta Hudovernik, doma menda z Bleda, zadnji čas sofer na Zidanem mostu, star okoli 28 let, in Sidonija Kramar, 16 letna šivilja.

Kakor pripovedujejo očividci, sta bila oba, sofer in krojačica zaročena. Sofer je pričel postajati zadnje čase ljubosumen in je sinoči zahteval pri večernem izprehodu na Vodnikovi cesti nekatera pojasnila od svojega dekleta. Ko mu jih ta ni hotela, oziroma ni mogla dati, je potegnil iz žepa revolver ter ustrelil najprej njo in jo smrtno nevarno zadel v lice, nato pa je naperil revolver sebi na senco in ustrelil. Oba sta bila težko ranjena ter sta padla na cesti v nezavest. Poklicana rešilna postaja je spravila oba že v petnajstih minutah v bolnico. Hudovernik je težko ranjen in so ga prenesli v bolnico že umirajočega, ter je težko, če bo dočkal jutra. Dekle je sicer težko ranjeno, vendar pa je upati, da ji bodo zdravniki rešili življenje.

Pohvaliti moramo na tem mestu hitrost in vestnost organov tukajšnje rešilne postaje, ki so v tako kratkem času prišli na kraj nesreče. Od odhoda z rešilne postaje pa do povratka v garažo so rabili vrli reševalci točno 21 minut. Ob eni zjutraj smo dobili iz bolnice poročilo, da se je Sidonija Kramar že zavedla, Hudovernik je pa še vedno v nezavesti, iz katere se najbrže ne bo več prebudil.

Slovenci v Italiji Tudi prebivalstvo Trsta pada.

Od l. 1924. dalje pada promet v Trstu neprestano. To nazadovanje je razvidno iz statistike tržaške trgovske zbornice in nikdo ga več ne prikriva. Vsakemu trezno mislečemu človeku je bilo jasno, da bo padanju prometa nujno sledilo tudi padanje prebivalstva, seveda v določenih razdaljah, ki jo je treba pripisovati naravni človeški konservativnosti. Relativno, t. j. v primeri z naraščanjem v predvojnih in prvih povojnih letih, je prebivalstvo že davno pričelo padati, a tega tržaško časopisje ni hotelo bobnati v svet. Nasprotno, članku v tujih listih o resničnih razmerah v Trstu, so sledili v tržaškem časopisju hudi napadi na tuje časnikarje, »ki uživajo gostoljubnost Trsta, a ga v zahvalo blatio.« Tržaški listi so se še nedavno privoščili grdo šalo na račun naše Ljubljane, ko je bila objavljena statistika o stanju prebivalstva, čes, to je prešolica s 60.000 ljudi! In kaj se dogaja danes v Trstu? Uradna statistika kaže, da je v Trstu od 1. januarja do 31. marca 705 ljudi manj! To je za mesto, ki je raslo kakor goba po dežju, naravnost katastrofalno padanje. Propadanje Trsta je preveč očitljivo, da bi ga mogli tržaški listi še nadalje skrivati, zato so prišli s statistiko na dan. Višek je doseglo prebivalstvo Trsta 1. januarja 1927 — vsaj statistika navaja ta dan, ki je seveda konvencionalen, ker se je nazadovanje pojavilo lahko že prej, ko je šel Trst 251.328 ljudi. Od 1. januarja do 31. marca 1927 se je priselilo 2913, izselilo 3469 prebivalcev, tako je padlo radi selitve prebivalstvo za 556 duš; v tem času se je rodilo 1026, umrlo 1175, razlika znaša — 149. Skupno je

Srbohrvatsko - slovenski slovar.

Šestavil dr. Albin Vilhar. — Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

V lični priročni obliki izdaja podjetna Jugoslovanska knjigarna svojo zbirko slovarjev. Za razmeroma mal denar si bomo okrajšali svoje knjižnice z lepim številom enako opremljenih potrebnih slovarjev.

Komaj je minilo pol leta, odkar je v tem založništvu izšel vsestransko hvaljeni Bradačev latinsko-slovenski slovar, že nam je dala pred drug slovar: srbohrvatsko-slovenski. — Prepotreben je že bil. In sedaj imamo slovar, ki bo izvrstno služil ne le dijaštvu, ampak vsem slojem, zlasti, ker ima izredno bogat besedni zaklad. Razen velikih, znanstvenih slovarjev ni doslej nobenega, ki bi obsegal toliko besed kot Vilharjev. Na 328 straneh je zbranih okrog 40.000 besed. Zato se ni čuditi, da je avtor z vsemi mogočimi sredstvi skušal doseči, da slovar po znanjem obsegu preveč ne naraste. V praktičnem slovarju tudi ne moti, da besede niso vedno izvajane slovnično, ampak tako, kakor je prikladnejše za rabo in za zmanjšanje obsega. Ako bi bil to znanstveni slovar, bi bil avtor gotovo tudi v tem pogledu ustregel. Tako pa mu je bila praktična uporabnost glavno vodilo, in to je prav, ako naj bo slovar le praktičen.

Morda tudi akcentov ne navaja samo zaradi tega, ker bi sicer slovar tako narasel, da

bi bilo treba dveh debelih zvezkov; posledica tega bi bila visoka cena, ki bi jo malokdo zmogel, in neprimerno slovarja v praktični rabi. To bi bil en vzrok; drugi, važnejši pa je notranji; strokovnjaki moramo priznati tale dejstva:

1. srbohrvatska akcentologija je v polnem razvoju;
2. če je beseda označena z naglasom recimo v prvem sklonu, ne moremo v mnogobrojnih slučajih natančneje določiti, kak bo naglas v drugih sklonih (vocativ!), oziroma, kako bo stavčni naglas vplival nanj;
3. dan na dan se porajajo nove, boljše ali slabše srbohrvatske besede ali skovanke iz drugih jezikov, ki jim je šele treba akcent določiti;
4. naglas pri ekavcih, ijekavcih in ikavcih se nebrojnokrat ne ujema;
5. srbohrvatskemu naglasu se moremo priučiti le potem prakse, ne iz slovarjev; in če človek ni muzikaličen, se ga bo sploh težko naučil. Ako učenec vestno sledi učitelju, ki je rojen Srbohrvat ali Slovenec, ki si je v Šumadiji ali v BosniHercegovini prisvojil naglas, bo mnogo pridobil, toda izpolniti se je treba še med srbohrvatskim ljudstvom.

Vse to ne le opravičuje avtorja, da besed ni akcentiral, ampak mu je celo v hvalo. Kdor ni imel učitelja za srbohrvatski jezik, tega bi akcenti samo motili in bi jih ne znal prav izgovarjati. Tudi najboljši srbohrvatski slovarji v zvezi z nemišlino ne označujejo akcentov, ki so tem manj potrebni nam Slovencem.

To upošteva avtor tudi v tem, da ne navaja besedi, ki so slovenskim popolnoma enake, in da malenkostne razlike samo naznačuje.

Velika prednost tega slovarja je tudi to, da upošteva jekavsko in ekavsko narečje in da to označuje s tako spretnostjo, da se zaradi tega slovarjev obseg prav nič ne poveča. Da bravec besed ne prezre ali da ne išče zaman, ga slovar neprestano opozarja na razlike jekavskega in ekavskega narečja, n. pr. les... gl. tudi lijes... in obratno.

Zlasti dobrodošel bo Vilharjev slovar uradništvu, trgovstvu in obrtnim slojem, ker upošteva tudi službene novine, carinski tarif, davčne izrade i. dr.

Zaradi razmeroma nizke cene si ga bo lahko nabavil vsak dijak, vsak uradnik in vsakdo, ki čita srbohrvatske knjige ali ima sicer posla s srbohrvatskim jezikom. Neobhodno potreben in izvrstno poraben je tudi za študij narodnih pesni.

France Vodnik:

Miran Jarc: Človek in noč.

»Pisal sem o človeku, kako se plete skozi metamorfoze duhovnega razvoja.« DiS 1927, str. 92.

Miran Jarc je eden najodličnejših predstavnikov mladega rodu in njegova zbirka pomeni pozitiven dogodek v sodobnem slovenskem slovstvu. Njegovo ime je onemu delu slovenske javnosti, ki sledi razvoju slovstva,

znano že iz naših leposlovnih revij, kjer je sodeloval zadnja leta izza premirja. Zbirka pesmi, ki jo je izdal mladi književnik za Veliko noč, predstavlja v odlični zunanji opremi podan izbor iz obsežnega dela njegovih številnih umetniških kreacij. To deloma zabrisuje celoten vtis in oris stvariteljskih sposobnosti bi bil nedvomno lažji in preglednejši, če bi bil vsebinski in formalni okvir širši. Kljub temu pa je ta knjiga verno ogledalo pesnikovega notranjega sveta in priča njegovega duhovnega razvoja, v enaki meri pa se v njej odziva občečloveška borba našega časa. Prav ta poteza časovnosti je zanj zelo značilna in pomeni neizbrisljivo znamenje njegovega dela; v njej korenini izoblikovanost miselnega, čustvenega in formalnega sveta in iz nje so v enaki meri razumljive vse pozitivne in vse negativne strani njegovih ustvaritev. Ob njegovi pesniški zbirki kot tipični glasnici kaotičnosti povojnega časa bi želeli, če bi se mi to še danes zdelo potrebno, napisati zagovor novejši slovenske lirike. To moje poročilo pa bodi slovenski javnosti le opozorilo na pesnika, čigar pojav nedvomno zasluži svojo pozornost; a podrobnejši oris pesnikovega duhovnega obraza in oceno knjige bom napisal drugje.

Miran Jarc je izrazil glasnik rodu, čigar duhovna fiziognomija izraža od sunkovitega duševnega iskanja izmučeno lice časa, kjer je pognala nova rast kulture in se je izvršil pomembni preokret svetovnega dogajanja. Ta generacija je videla umiranje preteklosti, ž

tedaj prebivalstvo nazadovalo za 705 ljudi (556 + 149), in to samo v treh mesecih. Če primerjamo te številke z lanskimi v istem času, se nam pokaže nazadovanje v še hujši luči. V času med 1. jan. in 31. marca 1926 se je priselilo 2797, izselilo le 2498 ljudi (razlika + 304); rodilo se je 1067, umrlo 1210 ljudi (razlika -143). Lansko leto je imel torej Trst še vedno prirastek 161 ljudi (304 - 143), med tem ko ima letošnje zgubo 705 ljudi. Pojdimo še nekaj let nazaj. Med 1. 1900. in 1. 1910. je prebivalstvo Trsta poskočilo od 178.127 na 230.733 (prirastek 34,6%). Voja je mesto skoro izpraznila, proti koncu 1. 1918. je imelo mesto 180.000 ljudi. Tedaj se je pričelo »vandrancje iz Italije v Trst, v obljubljeno deželo, mesto je bilo kar poplavljeno od Italijanov iz kraljestva; saj je bilo Italijanom izpred vojne znano, da se v Trstu dobro živi. Slovanski uradniki in delavci so se morali umakniti, tržaški tisk je z veseljem ugotovil, da se po mestu šujejo blagi južnitalijanski dialekti mesto tistega »sivo duroc«. L. 1921. je že dosegel predvojno številke (238.655) in l. 1926. je bilo na višku (251.328), sedaj gremo navzdol.

Tržaško časopisje ugotavlja: »Ta pojav je zanimiv in vreden največje pozornosti, ker sam opozarja in kaže na kritični položaj mesta z gospodarskega vidika. Zato še nekaj številok o tržaškem prometu: l. 1919. je znašal promet 2.169.558 ton (47% predvojnega), l. 1924. je porastel na 4.305.394 (93% predvojnega). Tržani so se oddahnili; a že naslednje leto je pokazalo, da je bilo ta veselje pojav pripisovati izrednim dogodkom (nemiri v Hamburgu). L. 1925. je promet padel na 4.091.978 (89% predvojnega), l. 1926. na 3.529.993 (76% predvojnega), sedaj gre po tej poti navzdol.

Tržaška statistika je zanimiva tudi z narodnega ozira. Za Trst je vzemirljiva silno visoka umrljivost, število mrtvih stalno prekaša število rojenih. Ta primanjkljaj se je kril vedno s priseljenci, ki so prihajali v Trst iz zaledja. Italijansko časopisje samo ugotavlja, da so priseljenci prihajali iz Kranjske in Spodnje Štajerske. Trst bi se sam iz sebe ne mogel vzdržati, slovenska kri mu je donášala novih sil. Stare italijanske družine lahko na prste sešteješ. Trst je fiziološko slovenski.

Krasna poslanica msgr. d'Herbignyja Jugoslaviji.

Škof d'Herbigny, znameniti katoliški učitelj in veliki prijatelj Slovanov, je poslal belgrajskemu »Vremenu« ob svojem odhodu iz Belgrada, kjer se je bil udeležil bizantološkega kongresa, pismo, ki je kakor krasna poslanica Jugoslaviji, njenim narodom in voditeljem. Škof podaja svoje utise, ki jih je doživel v naši deželi, bodisi med vodilnimi krogi bodisi med preprostimi ljudstvom. Z najtoplejšimi besedami opisuje vrline, ki jih je našel na obeh straneh in visoko povzdiguje našega kralja in njegovo neumorno skrb za vsestranski blagor dežele. O naši vojski pravi, da je »odlična za obrambo neodvisnosti in časti svoje dežele, toda brez vsake ksenofobije; prof. Jorga je imel prav, ko je istočasno napil miroljubnemu duhu naroda in hrabrosti srbsko-hrvatsko-slovenskega vojaka.« Drugi del škofovega pisma je posvečen misli verskega zedinjenja. Tu pravi med drugim:

Od tistega dne, ko bi mogel srbski patrijarh, Dimitrij ali Barnaba, varujoč tradicionalno liturgijo opraviti službo božjo v pariški Notre Dame, v rimskem sv. Petru, v Madridu, Berlinu, Londonu, Newyorku, tistega dne, ko bi se z drugimi vzhodnimi patrijarhi udeležil resničnega ekumenskega zbora, kakor volitve papeža — jasno je, da bi tistega dne kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev ničesar ne izgubila, marveč da bi pred Bogom in ljudmi dobila tisti duhovni sijaj, ki ji pripada. Težkoče, da se do tega pride, niso velike, ako se gleda na boljšo moč in veličino posledic. Ne računam na politiko, da se do tega pride, marveč na molitev in na vrline svetih, ki jih izbira Bog.

Bodočnost Jugoslavije, tako se mi zdi, bo sijajna, ako ostaneta narod in vlada verna božjemu pozivu, ki jih naveda na vzajemno pravičnost, na miroljubben napredek, na univerzalno ljubezen v Kristusovem usmiljenju. Naloge v Južni Srbiji in ostali državi so ogromne, toda predstojniki občin, župani in drugi predstavitelji oblasti se s toliko resnostjo in vnemo posvečujejo delu, da so opravičene največje nade. Pri tem se prva skrb posveča človeku, dobro vedoč, da imajo duše in narodi največjo

korist od čistega krščanstva, katerega razvoja nič ne more ustaviti. Tako gre kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev nasproti sijajni bodočnosti.

Kaj bo Jugoslavija v teku dvajset let? — Velika, slavna in močna, ako bo zvesta božjemu pozivu. Ta bizantološki kongres ji je odkril nauk, ki je nadnacionalen. Sedaj more poučiti tiste, ki bi hoteli to stalno skladnost, ki se da doseči samo v univerzalni cerkvi. V tej misli, v tej nadi, v tej molitvi pošiljam zadnji

Dnevne novice

★ Načelnik SLS, g. dr. Korošec, ki se je bil te dni vrnil iz daljšega potovanja, je dne 3. maja odpotoval v Belgrad, pa se bo mejpota ustavil v Zagrebu.

★ Proslava svetega Jožefa. V februarju so sklenili voditelji ljubljanskih MD, da se bo 8. maja, na nedeljo varstva sv. Jožefa vršil v Ljubljani Marijin shod za moše in mladeniče ljubljanske dekanije. Podoben dan je pripravljala za 19. maja tudi Prosvetna zveza v Ljubljani. Prireditelj PZ se je pa preložila na nedeljo 8. maja kot zaključna slavnost letošnje sezone, združena s proslavo očetovega dne. Vabimo torej naše družbenike, moše in mladeniče — pa tudi družbenice, da se udeležijo dopoldanske in popoldanske slovesnosti v cerkvi sv. Jožefa v nadomestilo za naš nameravani Marijin shod in naj nikar ne pozabijo na zaključno večerno slavnost očetovega dne ob 20 v velikih dvorani hotela Uniona. Praznik svetega Jožefa in očetov dan mora biti častno praznovan v cerkvi in izven nje. Obakrat je središče proslave: Sveti Jožef, stober družine. — Osrednje vodstvo MD.

★ Ljudska posojilnica v Celju nam je poslala sledeči dopis: »Po Savinjski dolini razširjajo nekateri naši nasprotniki, katere lepi razvoj našega zavoda zelo peče, da ima naša Ljudska posojilnica v Celju pri trdniki Vinko Vabič veliko posojilo in da hoče Ljudska posojilnica v zadregi za kritje tega posojila prevzeti Vinko Vabičovo hmeljarno. Izjavljamo, da so te govorice, ki imajo svoj izvor v Žalcu, popolnoma neresnične, da nima Ljudska posojilnica v Celju pri trdniki Vinko Vabič niti vinarja posojila in da ga ni nikdar imela. Radi tega tudi ne more biti v zadregi za to posojilo. Prosimo vse naše prijatelje, da nam naznajo vsakega, ki take laži razširja, da ga izročimo sodišču. Resnica na stvari pa je, da je storila Ljudska posojilnica v Celju korake, da se ustanovi zadruga za nakup in prodajo hmelja v Žalcu, ki bi kupila hmeljarno Vinko Vabič. Radi tega skuša pridobiti toliko zadrušnikov, da bi plačali deležno glavnico v približno dveh tretjinah višine kupnine. Ako se ta akcija posreči in se dobi toliko zadrušnikov in toliko deležnih glavnice, ki bi zadostovala za nakup Vinko Vabičeve hmeljarne, potem jo bo kupila ta novoustanovljena zadruga. Pri podjetju bi bil tudi nadalje udeležen g. Vinko Vabič. Zato pozivamo vse one hmeljarje, ki jih je na tem ležeče, da pride Vinko Vabičeva hmeljarna v Žalcu v dobre roke, oziroma v upravo vesnih ljudi, ki jim je v prvi vrsti korist hmeljarjev pri srečju. Naj podpišejo pristopnice in vplačajo deleže. Posamezne deleže znaša Din 1000. Vsak zadrušnik-hmeljar pa lahko podpiše tudi več deležev. Priglasiti se je pri Ljudski posojilnici v Celju. — Ljudska posojilnica v Celju.

★ Prevzem kopališč Rogaške Slatine in Dobrne ter vseh bolnic in hiralnic v mariborski oblasti od strani oblastnega odbora je bil končan v ponedeljek. Prevzetja še čakata obe kmetijski šoli.

★ Mariborski župan in predsednik oblastnega odbora dr. Josip Leskovar se je odpeljal v terek popoldne v Belgrad, kjer bo stopil v stik s finančnim ministrom radi kritja proračuna oblastne skupščine za mariborsko oblast. Na povratku v soboto se bo ustavil v

pozdrav, ganjen, poln ljubezni in hvaležnosti. Parafraziram pesem slavne Belgije, dostojne sestre Srbije ter zaključujem kot Francoz in kot katoliški škof z željo:

Svoji bodočnosti nasproti, o narod Srbov, Hrvatov in Slovencev, idi mirno, samouverjen, zedinjen, idi ponosno in miroljubno, zavedajoč se novega dostojanstva in svojega bratstva z drugimi narodi in naj Bog blagoslovi tvojo kraljevino, tvoj narod in tvojega kralja!

Zagrebu, kjer se bo udeleževal v soboto, nedeljo in ponedeljek kongresa zastopnikov jugoslovanskih avtonomnih mest.

★ Razpis župnije. Župnija Sv. Jurij v Slovenskih goricah je razpisana. Zaključni rok je 14. junij.

★ Vinarsko društvo v Mariboru. Prva številka glasila Vinarskega društva v Mariboru »Naše gorice« izide okoli 10. maja z zelo aktualnimi in zanimivimi članki. Po sklepu društvenega odbora dobijo list le oni, ki so plačali članarino. Zato pozivljemo vse zavedne in napredne vinogradnike, da prijavijo svoj pristop k društvu; vse one pa, katerim smo razposlali nabiralne pole, da pošljejo čim prej nabrano članarino.

★ Opozarjamo na podlistek v današnji številki, ki ga je o dr. Vilharjevem Srbohrvatsko-slovenskem slovarju napisal eden prvih šolnikov-strokovnjakov za srbohrvatski jezik v Sloveniji.

★ Umrl je na Viču pri Ljubljani g. Fr. Miš, hišni posestnik in občinski odbornik. Pogreb bo danes ob 6 popoldne. Naj v miru počiva!

★ V Selnici ob Murji je umrl Josip Hecl, mlad posestnik na Dornjerjevem. Rajni je bil sin odlične naše hiše in zvest volivec naše stranke. Podlegel je nesrečni jetiki. Pogreba se je v ponedeljek udeležilo veliko število ljudi. Svetila mu večna luč! Hecl-Dornjerjevi hiši pa naše sožalje!

★ Zveza jugoslovanskih mest. Pripravljeni odbor za to zvezo v Zagrebu prosi tem potom slovenska mesta, naj prijavijo, koliko delegatov bodo poslali na predstoječe zborovanje, da se bo moglo za nje vse potrebno preskrbeti.

★ Kje leži krivda za neredno izplačevanje železničarskih pokojnin? Primorani smo staviti to vprašanje, kje da leži krivda, da mi železniški upokojeanci ne dobivamo izplačanih naših pokojnin redno prvega vsakega meseca, javnim potom. Dokler so nam iste izplačevali na postaji, smo jih dobivali redno. Sedaj pa že večkrat pozneje. Vsak posameznik komaj čaka svojega denarja, posebno pa še kronski in neprevedeni upokojeanci. Posebno prvi, kateri dobivamo še naše mesečne prejemke — za nazaj! Ali leži torej krivda pri železniški upravi ali pa pri čekovnem uradu? Pričakujemo, da se nam bodo poslej naši prejemki izplačevali redno vsakega prvega v mesecu. — Društvo železniških upokojeancev.

★ Železniškim upokojeancem, invalidom in vdovam! Prejeli smo in objavljamo: Dne 1. maja so imela združena društva železniških upokojeancev iz Jugoslavije konferenco v Zagrebu. Razpravljalo se je o splošnih pokojninah (ne samo kronskih, kar nekateri razdiralci trdijo), provizijah, nezgodnih rentah in miloščinah. Dalje o voznih olajšavah in vseh plačanih in krvavo prisluženih pravicah, katere se nam kratijo. Odposlana je bila brzojavka v Belgrad, dalje več spomenic na razna mesta, ki jih bodo delegati takoj predložili v Belgradu pristojnim oblastem. Spomenice zahtevajo tudi, da se takoj izvede od vlade odobrena prevedba upokojeancev itd. Sklenilo se je, da se bo društvo za pravice železničarskih trpinov upokojeancev bojevalo z vsemi legalnimi sredstvi do konca. — Društvo železniških upokojeancev.

★ Zalostna usoda železniških invalidov. Železniški invalidi so prejeli pismeno obvestilo od Osrednjega urada v Zagrebu, da se jim še ti skromni mesečni prejemki, ki jih dozdaj imajo, s 1. majem ustavijo. Osrednji urad se izgovarja na ministrstvo prometa in ministrstvo prometa se ne zgane kljub vsem dosedanjim intervencijam. Mesto da se ubogim železniškim invalidom uredijo njihove nezgodne rente, da bi mogli človeku spodoben živeti, se jim enostavno ukine še to, kar so dozdaj dobivali. Društvo železniških upokojeancev je takoj storilo potrebne korake proti škandaloznemu postopanju z imenovanimi in obenem apelira na vse merodajne činitelje, ker je pomoč nujno potrebna, naj se nujno zavamejo za pravično rešitev tega vprašanja.

★ Dodatek k novim telefonskim pristojbinam. Minister je z odlokom št. 6632 z dne 19. februarja 1927 odredil, da se doda k novim telefonskim pristojbinam in k razvrstitvi telefonskih naročnikov še sedmi plačilni razred, v katerega spadajo: poštni in brzojavni uradniki (aktivni in upokojeni), društva p. t. t. uradnikov in njih ustanove, pregledovalci računov krajevne kontrole pri ministrstvu in ravnateljstvih za pošto in brzojav in honorirani poštni zdravniki po odredbi ministrstva ali ravnateljstva v svojih stanovanjih. Letna napočnina za te telefone je: a) v krajih z več kot 400 naročniki 200 Din, b) v krajih od 50 do 400 naročnikov 150 Din, a) v krajih z manj kot 50 naročniki 90 Din. Instalcijska pristojbina za te telefone je v vseh krajih 300 Din. Ta odredba je v veljavi od 1. januarja 1927.

★ Razglas o neizročljivih poštinih pošiljkah za mesec marec 1927 je bil te dni razposlan vsem poštam v Sloveniji, kjer je v postoru za stranke razobešen občinstvu na vpogled.

★ Kje se zobje? Hinko Pick je še leta 1921 dal svoje zlato zobovje v popravilo tehniku Rosenfeldu. Tehnik je nato odšel iz Zagreba in lastnik zobovja ni več videl. Pač pa je policija vjela in zaprla Rosenfelda, ki se izgovarja, da zobovja ni hotel ukrasti, ampak jih je pred odpotovanjem iz Gradca dal svoj sestrji Elzi, ki je pa na žalost ni mogla najti. Zato mora Rosenfeld v luknjo, dokler se ne najdejo zlati zobje.

★ Zagrebški medicinci še vedno niso opustili svoje borbe proti profesorju dr. Mikuličiču. Predvčeršnjim se jih je zbralo na kulteti zopet kakih dve sto. Med življanjem in vpitjem so zahtevali odstranitev imenovanega profesorja. Med dijakii in profesorjem se vodi tudi razprava pred sodiščem.

★ Lekarna G. Bakarčić v Ljubljani se je preselila s Karlovske ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole.

★ Krasno otroške obleke in bluze došla. Cene zelo nizke. Kristofič-Bučar, Ljubljana Stari trg.

★ Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vapnenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kolnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladate, ako se zdravite v starodavnem, radikalnem emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves moderen komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telefon graf in telefon.

★ Podporno društvo železniških uslužbenecv v Ljubljani. Radi rednega dotoka članskih prispevkov je društvo zaprosilo ljubljansko ravnateljstvo za odtegotvanje članarine aktivnim članom polni plačilnih prispevkov. V smislu zakona je društvo oziroma vsak posamezni član vezan, da podpiše (če hoče, da se mu uradno odteguje) lastnoročna na edinicu poslano izjavo natančno in čitljivo te pristani obenem svoj službeni značaj. Razvidno na bi bilo tudi, jeli član nastavljen ali nenastavljen. Novo pristopivši član izpolni izjavo hkrati, ko izpolni pristopnico. — Dne 17. januarja t. l. je društvo razposlalo vsem edinicom izjave v podpis, o katerih pogrešamo še nekatere. Težnje, ki so nastale v društvu radi uradnega odtegotvanja, izvirajo iz tega, ker mora društvo predložiti oziroma zaračunati ravnateljstvu in posameznim edinicom leženo za nastavljeni in nenastavljeni osebe. Tem potom vlijudo prosimo z ozirom na dobrodelni namen društva vse gg. načelnike, blaginike in zapornike, da nam gredo v vsakem slučaju na roko in nam javijo spremembe članstva. Končno si dovolj jemo še resno pripomniti, da so znanstveniki na članrini pri nekaterih članih večmesečni, kar povzroča društvu nešteto reklamacij in poštnih stroškov. Prosimo, da vsak posamezni član služi društvu in javi vse svoje spremembe, osobito novo stanovanje, da s tem omogoči stalen stik med društvom in svojim člani.

Bliža se čas izletov na planine

Opozarjamo vse, ki si še niso nabavili turistovskih obleke, da si ogledajo krasno zalogo najtrpežnejših blagov pri trdniki

DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA

Ljubljana

○ Katoliško prosvetno društvo v Šiški praznuje 15 letnico 7. in 8. maja. Sporedni sledeči: Sobota 7. maja: Ob 6 jutraj slovesni Requiem za umrliimi člani in članicami društva v cerkvi sv. Frančiška v Šiški. Ob 8 zvečer v dekorirani samostanski dvorani nagovoro predsednika, slavnostni govor g. dr. Puntarja nato proglasitev častnih članov. Razdelitev diplom. Pevske točke. — Nedelja 8. maja: 1. Jutraj prejmejo člani in članice sv. obhajila. 2. Ob 10 cerkveni govor: O delu cerkve za prosveto. Govori p. dr. Hugo Bren. Nato sv. maša za društvene člane in članice. 3. Ob 3 popoldne vrtna veselica na vrtu gostilne pri Anđeliku, Celovška cesta. Spored: a) Pevska točka, b) deklamacija, c) srečolov, d) šaljiva pošta, e) prosta zabava. Sodeluje godba Prosvetnega društva na Viču.

○ Katehetski sestanek danes ob 5 popoldne v posvetovalnici KTD. Spored: 1. Razvrstitev mladine za prejem sv. zakramentov. 2. Nadaljevanje o sv. maši. (Odlomek iz novega katekizma.) Razgovor, kako skrbeti za lepo vedenje pri sv. maši. 3. Praznovanje sv. Alojzija 21. junija.

○ Izvenckerkveni sestanek ima v petek 6. maja zvečer po šmarnični pobožnosti križanska Moška Mar. družba. Radi važnosti za deke, ki se bo obravnavala, prosimo številne udeležbe. Zborovanje se vrši v družbeni dvorani.

○ Društvo »Treznost« ima svoj redni sestanek v sredo ob 18.30 na moškem učiteljsku z dnevnim redom: 1. Umsko delo in alkoholizem, nadaljevanje predavanja pisatelja br. Cerkvenika. 2. Slučajnosti. K sestanku vabimo poleg članov tudi prijatelje našega pokreta.

○ Umrl so: Matej Tomšič, mizarski pomočnik, 56 let. — Ivan Anžlovar, skladiščnik 50 let. — Matevž Lederer, tovarniški delavec 30 let. — Alojzij Pardubsky, magistratni uradnik, 64 let. — Janez Pretnar, čevljar, 31 let. — Franc Seliskar, hišar, 61 let. — Stefan Zdenkoškar, solni invalid, 34 let. — Anton Hodec posestnik, 49 let. — Alojzij Pirc, dimnikar 40 let. — Leopold Zorž, strojnik, 67 let. — Frančiška Erčulj, kuharica, 25 let. — Terčija Franko, mestna uboga, 68 let. — Marija

njo propadanje in pogin človeka in kulture in spomin na smrt je napolnil njenega pogleda blesk z mrzlično lučjo, kakršna sije iz prošnje umirajočega pogleda, a obenem je vanj pritekala svetloba novega sveta in novega jutra. Izpolnitev mladih sanj, ki so nosile pogled te strmečih oči v neizmerno širjavo, v brezbrežja in kozmično vizionarnost, je narokovala pogon duševnih sil, ki so se zgrnile v neutешno iskanje nove podoče sveta. Iskali smo človeka, odkrivajočega se nam v podobi otroka, njega svetli odsev v ogledalu poduhovljene prirode in skupno rast do Boga. Osrečje zemlje je postalo željno od presunljivega joka njenih sinov, trgajočega se iz razžganih prsi; in iz razorov so puhtele kakor bele meglice ob solnčnem jutru prošnje v nebo, proseeče za novo setev. Odmikajoče se dno pozitivistične, areligiozne kulture je zapuščalo v nas tesnobno sled bolečine in mračnega razvočja, a nas obenem potiralo v naši veri prihajajočega duhovnega kraljestva. Radi tega smo rušili stari svet kot bojovniki in uporniki, gradeč obenem stavbo nove kulture — in smo peli o človeku bodočnosti, ki smo vanj goreče verovali sredi kaosa in noči, o veliki bliščobi njegovega lika, ki bo eno samo veliko in radostno pričevanje o božjem izvoru kreature.

Miran Jarc je izraz te epohe in glasnik te vere. To iskanje tvori idejno osnovo njegovega sveta. Njegove pesmi so priče o sanjah in hrepenjenju, o radostih in bolečinah človeka našega časa. Tu je v prispodobni prika-

zani duhovno romanje njegovo v novo preoblikovanje in rojstvo iz časovnosti v večnost, iz nagonске snovnosti v duha, iz narave v višjo obliko nadnaravnega bivanja. Umetnost je tu le še izraz religiozne borbe, nobenim drugim ciljem ne more in noče služiti več in je tako strastna obsodba in negacija lapurlarizma. Forma je tu le emocija duha in umetnina predstavlja v organskem zlitju lik višje sinteze, simbol nadčasovne stvarstvene istinitosti, resnice, dobrote in lepote. O tem svetem in edinstvenem kozmičnem Trojstvu daje pričevanje tukaj razodeta podtalna človečnost, ki je izhodišče, namen in cilj te umetnosti. To prepričanje je v umetniku tako živo, da čisto ne more do življenja, sproščenosti in polnosti umetniški izraz, ker ga prehitavata v kaotičnem poletu brzokrla misel in ogeanj, s katerim se razviharjeno čustvo privija k Lepoti.

★

Knjigo je z lesorezi opremil akademični slikar prof. Božidar Jakac, tako da predstavlja tudi po zunanji opremi vzor lepe knjige. Žal reprodukcije ne odgovarjajo povsem slikarjevi zamisli, za kar nosi krivdo in odgovornost pač tiskarna, ki je delo izvršila.

Spominjajte se
Podpornega društva slepih,
Ljubljana, Wolfova 121

Nadrah, postrežnica, 60 let. — Karel Herman, železniški uradnik, 50 let. — Marija Majcen, rudarjeva žena, 40 let. — Gašper Gašperin, nadučitelj v pokoju, 84 let. — Ivana Jakopin, zasebnica, 56 let. — Krista Burja, poštna uradnica, 32 let. — Jože Anderž, kovač, 55 let. — Amalija Bergant, zasebnica, 15 let. — Marija Vajda, zasebnica, 30 let. — Terezija Bračko, žena uradnika, 38 let. — Franc Ban, dninar, 38 let. — Jernej Kapel, dninar, 58 let. — Ivan Stopinšek, bivši rudar, 30 let. — Jožeta Felič, posestnikova žena, 62 let. — Josip Ramšak, elektrotehnik, 26 let.

© Društvo Kuratorij slepcev v Ljubljani naproša vse gospe častne pokroviteljice ter gospe in gospodične ženskega agitacijskega odbora, da naj se zanesljivo udeležijo seje, ki bo danes ob 5 popoldne v I. nadstropju kavarnice Emona radi prireditve »Dneva slepih«. Višja šolska oblast je dovolila šolski mladini udeležbo pri tej prireditvi. — Odbor.

© Krekova mladina, pevski odsek! Drevo točno ob pol 8 se vrši sestanek in nato vaja pevskega odseka v salonu gospe Česnovarjeve. Ker bo na sestanku važen razgovor, ki se tiče tega odseka, je za vse člane udeležba obvezna. — Odbor.

© Tisočdinarski bankovec ukraden. Delavcu tobačne tovarne Francetu Šviglju v Rožni dolini je v nedeljo med 4 in 6 zvečer neznan tat ukradel tisočdinarski bankovec Švigljevi so bili tedaj odsotni ter je tatvino opazila Švigljeva žena šele v ponedeljek dopoldne. Policija je uveljavila poizvedbe. Po okolnostih te tatvine je sklepiti, da je tat natančno poučen o domačih razmerah v Švigljevem stanovanju.

© Od doma pobegnil. Antonija Kopačeva, postrežnica v Mali čolnarski ulici, je prijavila policiji, da je v petek 29. aprila odšel s stanovanja njenega moža, ki dela v Brežicah, njen osemletni sinček Ivan Kopač. Deček je dejal svojim tovarišem, da gre k materi v Ljubljano, vendar ga pa k materi do sedaj še ni bilo. Kaj se je z njim zgodilo, je še neznan.

© Ribič brez licence. Jože iz Trnovega je mnenja, da ima kot trnovska srajca pravico kar brez licence loviti ribe v Gradaščici. »Priateljci so ga ovadili, da je ujel pet kilogramov težkega sulca, Jože pa to zanika in trdi, da je ujel le postrv, ki je tehtala kar cele štiri kile, kar pa ni verjetno. Oni gospod, ki ima edino pravico lovit v gornjem toku Gradaščice, je izjavil, da se bosta z Jožetom že sama pogovorila.

© Opozarjamo! Radi opustitve trgovine prodaja vso zalogo po izredno globoko znižanih cenah Manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu, nasproti Jugoslovanske tiskarne. Veliko ostankov volnenega blaga za ženske in suknja ter kamnina za moške obleke po skoraj polovični ceni. 3465

© Zenske in moške nogavice najfinišne kvalitete dobite po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3.

© Zasebni krojni tečaj za dame in gospe, izdelovanje krojev po meri. Nov tečaj dne 16. maja. Stari trg 19, II. nadstropje. 3424

VELIKA IZBIRA

raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. Kupi se najbolje pri

IGN. ŽARGI, Sv. Petra cesta
Po znižanih cenah.

Maribor

□ Upravičeno zgražanje. Obvestilo o bogokletstvu, ki ga je zagrešilo socialistično glasilo »Volksstimme«, je vzbudilo upravičeno zgražanje pri vseh treznomislečnih Mariborčanih. Vsak, ki čuti še vsaj malo poštenosti v sebi, se obrača od te družbe, ki misli, da bo z bogokletstvom pričarala boljše čase Mariboru. In ti ljudje upajo, da bodo v bodoče vladali v Mariboru! Bomo videli, če bo Maribor res zaupal svojo usodo ljudem, katerih glasilo si predrzne priobčevati najgrša bogokletstva.

□ »Maribor«, moški zbor, ima danes, v sredo ob 8 zvečer vajo.

□ Iz delovanja mariborskega rošilnega oddelka. V terek je bil prevoznik avto rošilnega oddelka precej zaposlen. Prepeljal je iz Linhartove ulice na kolodvor 22 letno Marijo S., kateri se je omračil um. — 18 letni Ivan Rupič, hlapec pri Sv. Lovrencu na Pohorju, si je pri delu zlomil več reber in tudi sicer na znotraj teže poškodoval. Iz glavnega kolodvora so ga prepeljali v bolnico. — V Sent Janžu na Dravskem polju se je teže ponesrečil posestniški sin Franc Sol, ki je bil tudi prepeljan v bolnico. — Iz St. Lenarta v Slov. gorici je bil prepeljan v bolnico 68 letni veleposesnik Dinko Kronvogel.

□ Mariborska posredovalnica za delo. Od 25. aprila do 1. maja je pri tej posredovalnici iskalo dela 130 moških in 85 ženskih oseb, delo je bilo ponujeno 82 moškim in 54 ženskam, delo pa je dobilo 40 moških in 42 ženskih, odpadlo jih je 109, odpotovalo pa 42 oseb; od 1. januarja do 1. maja je pa iskalo dela 2772 oseb, bilo delo ponujeno, dobilo ga je pa 976 oseb, iz evidence izbrisanih je bilo 1200, odpotovalo pa 402 oseb.

□ Pri mariborski posredovalnici za delo dobijo delo: 15 viničarjev, 16 malarjev, 18 hlapcev, 20 rudarjev za takoj, 30 kamnosekov za izdelovanje granitnih kock, 1 mehanik, 2

elektromonterja, 1 avtoklepar, 1 žagar, 2 kolarja, 2 tkalca, 2 barvarja, 1 slaščičar, 4 čevljarji, 1 lakirnik, 7 vajencev (mizarске, pekovske in trgovske obrti), za tovarno vagonov v Kruševcu pa 10 ključavničarjev in 15 mizarjev, nadalje za Maribor 30 kmečkih dekel, 1 gospodinja za na kmeto, 2 boljši gospodinjci, 2 hotelski kuharici, 1 sobarica, 2 kuharici k orožnikom, 15 služkinj, 8 kuharic, 1 vzgojiteljica in 1 postrežnica.

Srbohrvatsko-slovenski slovar.

Sestavil dr. Alb. Vilhar.

V platno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Celje

© Dekleta, ki so se prijavila za orliški kuharski tečaj, naj se zanesljivo udeležijo nočnjega sestanaka ob pol 8 v prvem nadstropju hotela »Beli volk«. Pred sestankom naj tečajnice položijo zahtevano kavejico.

© Nov odvetnik v Celju. V poslopu Jadransko-podunavske banke v Aleksandrovi ulici je otvoril odvetniško pisarno g. dr. Richard Pintar.

© Časnikarsko zborovanje. V nedeljo, dne 8. maja pridejo v Celje člani Jugoslovanskega časnikarskega združenja, sekcija Ljubljana. Ob 10 dopoldne bodo imeli zborovanje v magistratni posvetovalnici. Zborovanje se bo udeležilo tudi nekaj zagrebških časnikarjev. Po skupnem kosilu, ki ga bodo imeli ob pol 1 v Celjskem domu, obiščejo časnikarji celjski grad.

© Poroka. Zadnje nedeljo se je poročil celjski trgovec g. Ernest Marinc z gđno Maro Valenčakovo iz Podrede.

© Koncert Celjskega pevskega društva bo v soboto 7. maja ob pol 9 zvečer v veliki dvorani Celjskega doma. Opozarjamo na to glasbeno prireditev, ki obeta po objavljenem programu nuditi obilo umetniškega užitka. Koncert vodi društveni pevovodja g. Ciril Pregelj. Predprodaja vstopnic v knjigarni Goričar in Leskovšek.

© Imenovanje in premestitev. Podinspektor finančne kontrole g. Anton Muc, doslej v službi v Skoplju, je imenovan za inspektorja in obenem premješčen v Celje.

© Tombola Podpornega društva za revne otroke v Gaberju se bo vršila v nedeljo, dne 8. maja ob 2 popoldne v prostorih kina Gaberje. Glavne dobitke tvorijo šivalni stroj, moško kolo, otomana, lestenec, vreča moke, voz drv in zlata verižica. Razen tega je še okoli 300 drugih lepih dobitkov. Čisti dobiček tombole je namenjen humanitarnim društvenim svrham. Karte za tombolo prodaja trgovina Josek na Glavnem trgu.

© Popravek. Tiskarski škrt je v našem poročilu o pevski akademiji celjskega katoliškega dijaštva nazval tenor g. Kureta Kmetov tenor. Pri poročilu o šmarničnih govorih pa je zapisal tako, kot bi g. o. Ladislav govoril celi mesec. Prijeli smo nagajivka škrtarja in nam je priznal, da bi bilo treba zapisati: Kuretov tenor, pri o. Ladislavu pa, da govori šmarnične govore samo te dni, nakar bo govoril drug govornik.

Kranj

Prostor pred Narodnim domom se je brzkone izpremenil v nogometno igrišče. Ob večernih urah, ko gredo ljudje najbolj na izprehode in skozi dreve, zbijajo gotovi ljudje žogo in je nevarnost, da jo kdo ne dobi v glavo. Če so v resnici tako vneti športniki, naj si poiščejo za to prostor drugje; prostor, namenjen za šetališče, pa naj pustijo v miru.

Trganje naših plakatov se je pri nas že udomačilo. Za vsako našo prireditev so raztrgani skoro vsi plakati in odstranjeni z zidov. Zlasti se v tem odlikuje Savsko predmestje, kjer ponavadi burja vse odnese. Bomo skrbeli, da zlikovce zasacimo in z njimi obračunamo.

Novo meso

Občni zbor zadruge čevljarjev je bil letos dne 13. februarja. Iz poročil združinskih funkcionarjev je razvidno, da je zadruga napredovala. Letos se je zlasti pretreslo važno vprašanje, kako preprečiti sušmarstvo, ki se je pri čevljarji obrti tako razpaslo na škodo upravičenih mojstrov. Velikega pomena je ustanovitev podpornega sklada, ki ima namen podpirati svoje člane v slučaju bolezni. Letos pa je naredila zadruga z otvoritvijo čevljarjskega tečaja za prikrivanje za pomočnike in mojstre, ki ga je na prošnjo zadrugnega načelnistva priredil Urad za pospeševanje obrti, velik in važen korak naprej. Tečaj se vrši v dvorani Rokodelskega doma ob večernih urah od 7 do 11. Udeležencev je 16, med temi trije mojstri. Tečaj vodi splošno priznani strokovnjak v čevljarstvu g. Josip Steinman iz Ljubljane, ki je vodil že več takih tečajev v Ljubljani, v Prekmurju in letos zopet v Ljubljani tečaj za mojstre, ki je bil pred 14 dnevi zaključen. Trdno smo prepričani, da bo, kakor drugod tudi v Novem mestu čevljarji tečaj pod njegovim vodstvom dobro uspel ter udeležencem dal potrebnega strokovnega znanja.

Hrastnik

Proslava 1. maja je krščansko delavstvo obhajalo z izletom k Sv. Jurju. Ob 10. uri je bila služba božja. Ker je bilo prepevdena zborovanja na prostem, se je vršilo v cerkveni hiši, ki pa ima zelo malo prostora in niti deseti del udeležencev ni moglo notri. G. poslanec Križnik je orisal zgodovinski pomen prvega maja in omenil več raznih delavskih zadev. Tov. Arnske je povdarjal potrebo, da začnemo tudi duhovno življenje in preganjamo predvsem lastne napake, v prvi vrsti pijančevanje. Mladino kot nositeljico bodočnosti je pozval v izobraževalno organizacijo, Ponovno je

govoril še posl. g. Križnik, nakar je tov. Napret zaključil zborovanje. Nekateri vinjski bratje so iskali prilike, kako bi izkazali kak incident, pa se jim ni posrečilo. Na Dolu so po prvi vs. maši sklicali demokrati shod. Gg. Bere in Hribšek sta letala okrog, da bi nalovila ljudi za shod. Ker ni bilo dovolj poslušalcev, se shod ni vršil. Vseled neuspeha se izgovarjajo, da so ga sami odpovedali. Med ljudmi so pa raztrosili vest, da je shod prepovedal zastopnik oblasti g. Maršič, kar gotovo ni res. V Hrastniku je bilo izredno mirno. Socialisti so praznovali 1. maj v zelo zmanjšanem obsegu.

Velik spor se je pojavil med uslužbenci pri socialistični pekarni in vodstvom podjetja, odnosno g. Malovrhom. Pretekli petek so vsi uslužbenci odšli. Doslej spor še ni poravnal.

Umrli je pri vojakih sin rudarja g. Sogerja na hribu. Pokojni je bil mirnega značaja in izkušen mizarstva. Bolehal je dalje časa na ledvicah in želodcu. N. v. m. p.

Nadzorstvo na cesti od kolodvora do Bizjakove žage v Četah je ob okrajnega zastopa popoverjena g. Metodu Jenku.

Društveni dom na Dolu. Načrt za omenjeno stavbo je izdelala Prosvetna zveza. V tem načrtu dobi Dol veliko lepo stavbo, ki bo Dolcem v ponos.

Ptuj

© Glasbena Matica v Ptuj priredi v petek dne 6. maja ob 20. uri v prostorih Glasbene Matice vokalno instrumentalen večer mladinskega zbora s sodelovanjem gojencev Glasbene Matice, gđe. Marije Bibičeve (gosli). Jelice Sormanove (glasovir), in g. Alberta Frasa (glasovir). — Cene prostorov: Sedeži I. do VI. vrste 6 Din, od VI. vrste dalje 4 Din, stojšča 2 Din. Preplačila se v šolske namene hvaležno sprejemajo.

Slovenska krajina

ORLI V MURSKI SOBOTI.

Jasno je bilo nedeljsko jutro in ko je privozil na postajo predpoldanski vlak z gosti-Orli iz Maribora in Ptuj, je bilo razpoloženje naravnost razigrano. Sprejem je bil prirčen. Goste je na kolodvoru pričakovala godba, četa dijakov z zastavicami in množica naroda. Razvil se je pohod proti »Martinišću«. Orlovska četa je korakala med gostim spalirjem občinstva, ki se je zbralo na obeh straneh ceste. Pred vodom »Martinišća« je izrekel neki dijak doslim gostom pozdravno besedo. Prirčna, topla je bila beseda in oboji: gostje in gostitelji so čutili, da so eno, da so bratje, četudi jih loči Mura. Dopoldan je bil odločen za dijaško zborovanje. Zborovanje je bilo prav lepo. Udeležilo se ga je do 100 domačih dijakov s profesorjem veronauka, g. Pavličem. Glavni govornik je bil g. dr. Jeraj. Govorilo je tudi nekaj dijakov in ko je učiteljčnik Casar izročil zborovalcem pozdrave g. profesorja dr. Sušnika, je zavladalo med bivšimi njegovimi učenci velikansko navdušenje. Po zborovanju so se podali gostje v družbi domačih dijakov v »Martinišće«, kjer so imeli skupno kosilo. Popoldan bi se imel vršiti na dvorišču »Martinišća« javen telovadni nastop. Za to prireditev je vladalo med ljudstvom veliko zanimanja in pričakovali so se smel popoln uspeh. Komaj pa so začeli ljudje prihajati, se je spustil dež in toča in je tako lilo, da je bilo dvorišče v par minutah pod vodo, ravnotako tudi ulica, ki vodi do »Martinišća«. S tem je bil nastop onemogočen. Vkljub temu so gostje pri odhodu zvečer zagotavljali, da so z izletom zadovoljni. M. Sobota jih je prirčno sprejela, da pa svojega programa niso mogli v celoti izvesti, so zakrile druge sile, nasproti katerim je človeška moč ničeva. Zadovoljni so odhajali, ker so spoznali svoje prekmurske brate. Murska Sobota pa jim kliče: Na svidenje ob bolj srečnem času!

Žrebanje loterije »Martinišća« je končnoveljavno preloženo na 14. novembra. Razne neizgode, zlasti metljivost, so povzročile med ljudstvom tako denarno krizo, da odbor srečal ni mogel razpečati. Radi tega je bil prisiljen, da je rok loterije podaljšal. Ker je jesen čas, ko kmet najlažje pride do denarja, je upanje, da bo srečke do 14. novembra mogoče razpečati. Ker gre za dobro in zelo potrebno stvar, loterijo ponovno pripravljamo. Srečke se dobijo na župniških mariborske župnije in pri ravnateljstvu »Martinišća« v M. Soboti.

† Učitelj Lud. Kolář. V Pertoči so pokopali moža, ki je s svojim delom v življenju zaslužil, da mu ljudstvo postavi časten spomin. In narod je pri pogrebu svojega učitelja-organizatorja v resnici pokazal, kako drag mu je bil umrl. Lud. Kolář se je rodil v Belčicah in tam je tudi učiteljeval prvih šest let. Potem je bil postavljen za šolskega vodjo v Pertoči in je to službo vršil do 1. 1924., nakar je bil upokojen. Kot učitelj je služboval 42 let. Umrli ni bil le učitelj v ožjem pomenu besede, marveč tudi strokovnjak v kmetijskih vprašanjih. Z velikim veseljem se je lotil zlasti sadjarstva. Šolska drevesnica v Pertoči je vedno pričala, da ima vzornega gospodarja, ki ne računi le na korist, temveč dela s srcem. In od drevesnice res ni imel sam koristi, marveč jo je imelo ljudstvo, kajti skoraj bi lahko rekli, da je vse sadno drevje v Pertoči bilo zasajeno v šolski drevesnici. Po strokovnjakem znanju v kmetijstvu je vzbudil Kolář pozornost tudi na okrajnem glavarstvu in to ga je imenovalo za svojega poročevalca v kmetijskih zadevah. Decembra lanskega leta mu je umrla žena. Ker jo je v življenju zelo ljubil, je po smrti zelo žaloval za njo. Prej je bil vedno zdrav, žalost pa mu je nakopala bolezen in ta ga je spravila v grob. Bog naj mu poplača vse trude, ki jih je prenesel v službi naroda.

Mehaniška delavnica v Rakičanu. Inore Červek je otvoril na svojem domu v Rakičanu novo mehniško delavnico.

Dopisi

D. M. v Polju. Otvoritev postajališča. Slovesnost otvoritve in blagoslovitve postajališča v D. M. v Polju se je izvršila na nadvse slovesen način. Ljudstva je bilo toliko, da kljub prostranemu peronu niso mogli vsi zraven. Poleg tega je začelo rahlo rosiť. Mahoma je zaorilo: »Vlak prihaja!« Že oddale se je videla ozaljšana lokomotiva z velikim napisom. Godba je intonirala korajčno in iz tisoč grl je zaoril pozdrav, ko se je ustavil vlak. Iz vlaka se je vsula velika množica gostov. Predsednik odseka za zgradbo postajališča g. Dimnik je pozdrvil gg. dr. Vodopivca, vel. župana, inž. Schnellerja, zastopnika ravnateljstva dr. Železnika, dr. Ferjanciča, okr. glavarja ter vse druge dole goste, med njimi tudi nar. poslanca g. Smodeja. Prosil je g. župnika Müllerja, da blagoslovi novo otvoreno postajališče. Dež, ki je pomalem rosil, je tedaj začel močnejše liti in tudi gmelje je vmes, kot da bi še nebo hotelo dati svoj blagoslov. Po blagoslovitvi je otvoril in predal prometu postajališče Devica Ma-

rije v Polju zastopnik ravnatelja inž. Schneller. Najkrajši govor je pač imel g. župnik. Vse govor je bil prežet narodne in socialne duha in visoka pesem naših držav. Po govoru se je takoj razvil sprevod na veselilni prostor. Omeniti moramo, da je ime na poslopu sedaj pravilno. Kar se ni v redu na vozovnicah in žigih, se bo popravilo. Poslopje bo v kratkem popolnoma dograjeno. Popravila se tudi dovozna cesta z lepim bočnikom za pešce, ki se bo obsadila z lipovim drevoredom. Pohvalno moramo omeniti tovarno v Vevčah, ki je dala občini 25.000 Din, 25 delavcev kot reditelje ter vso električno napeljavo. Cilj je dosežen in veselju bo sledila sedaj praktična uporaba. Že se vidi pri vseh vlakih, kakšna potreba je bila.

Praznovanje 1. maja. Kot vsako leto, so je tudi letos zbralo delavstvo papirnice v cerkvi k sv. maši, da s pomočjo Večnega dostojno praznuje praznik dela. Sprevod je bil prepovedan. Delavstvo je prišlo posamezno v društveno dvorano Ljudskega doma, kjer je poslanec Smodej v lepem govoru podal pomen prvomajskega praznika. Popoldanski vsakoletni izlet je odpadel radi otvoritve postajališča.

Žalec. To ča nam je v nedeljo zelo poškodovala hmelji; odbila je vse vrhove. Vseled tega se bo hmelj v rasti zelo zakasnil. — Hmeljarsko društvo bo otvorilo za časa hmeljske sezone pisarno v Pilihoji hiši. — Obesil se je v petek v St. Petru I. Vase na vratih hmeljske sušilnice.

Sv. Jurij ob j. žel. V Kat. domu je priredilo Prosvetno društvo skriptično predavanje o Marijinem življenju. Kakor vedno, se je tudi topot pokazalo, da dokaj velika dvorana ne zadostuje, več sedanjim razmeram.

Glasba

KONCERT »SLOGE«.

V ponedeljek 2. t. m. je priredilo Nar. železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v Ljubljani v Unionski koncert pod vodstvom zborovodje g. H. Svetla. Prvi del programa je bil posvečen Beethovnovemu jubileju; pri tem je sodelovala še operna pevka ga. Ribičeva z Beeth. samospeloma »Ljubici tam daleč«, društveni mešani zbor je pa s spremljevanjem lastnega in opernega orkestra podal Beeth. skladbo op. 112 »Tišina na morju in uspeha voznja«. Drugi del je bil izpolnjen s skladbami modernjših ruskih skladateljev Glazunova (Ej uhnem), Musorgskega (Poraz Senaheriba) in Čerepnina (Noč, Stara pesem). Program je bil za nas ves nov, dasi ni imel morda pomena za najmodernejšo stilno tvorbo, pa je vseboval estetske kvalitete. Do neke mere je bil celo premišljen na zmožnosti zhora.

Ga. Ribičeva je odpela Beeth. ciklus »Ljubici« s svojim čistim sopranom in tudi občuteno; na glasovirju je s fineso in inteligenco spremljal g. Svetel. Pesmica datira v Beethovno mladostno dobo; čisto se kaže klasičistične znake, pa je v duhu že pretežno nova in nosi že jak pečat skladateljeve osebnosti. »Tišina na Goethejev tekst je občutensko slikanje; g. dirigent je kontrast obeh delov in morečnost prvega dela uspešno podčrtal. Glazunova »Ej uhnem« je melodično in harmonski pesterja stvar, ki ji je dirigent pomagal do uspeha še s fino izdelano dinamiko. Musorgskega »Senaherib« ni baš, kakor bi si človek mislil, če čita »krvavi« tekst, kdovekaj dramatična skladba, pač pa je glasbeno zanimiva kljub svoji romantični obliki še danes. Klasič ruskega impresionizma je svetu šele zadnje desetletje jel imponirati, ko vidimo čuda, koliko je uplival na Francoze, Nemce, Norvežane, Rusel Čerepnin je naš glasbeni publiki malo ali nič znan, zato smo »Slogi« hvaležni, da ga nam je predstavila. »Noč« je učinkovala kot občutena impresionistična lirčna skladba, »Stara pesem« učinkuje modernije (čeprav je morda starejšega datuma), obe pa kažeta poetsko nprav avtorja, ki je tudi naravnost mojster kompozicije in lirskega izraza.

Zbor »Sloga« — kakor čujem, se vežba mešani zbor »Sloga« komaj pol leta! — je pokazal presenetljivo izvežbanost tako v elementarnotehničnem kakor v tem, kako sledi dirigentovi interpretacijski volji. Ne vem, komu gre večja hvala, ali pridnosti, finoči in zmožnostim zborovodje, ali pa mlademu zboru, ki je v kratkem tako napredoval. G. Svetel ima vse zmožnosti dobrega dirigenta, ki je obenem cizeler, poet, graditelj in še vzgojitelj zraven. Glasovni materialni zbor res ni še kdovekaj popoln in enotno ubran, toda dosegljaj tega koncerta je presenetil. Za le, da je bilo poslušalcev tako malo. Je pač že višek sezone za nami. S »Slogo« smo vsekar pod Svetlom dobili nov, agilen in resen koncertni faktor! S. V.

Pavla Lovšetova — Julij Betetto. Na slavnostnem koncertu Akademije znanosti in umetnosti in Narodne galerije v Ljubljani nastopita v samostojnih nastopih ga. Pavla Lovšetova in Julij Betetto, oba znana, priljubljena in izredno ugledna člana slovenske opere. Tako ga. Lovšetova »kakor tudi g. Julij Betetto sta v nebroj svojih koncertnih nastopih pokazala umetniško dovršenost njunega predavanja in tudi svoj izredno topel in simpatičen glas. Na ponedeljkovem koncertu poje ga. Lovšetova izredno ljubko skladbo »Snežulčico«, ljubko in priprosto, pač tako kakor jo zna napisati le Oskar Dev. Poleg tega poje tudi Škerjančev Primula veris, prvo izvajanje in razmeroma manj znani Lajovec samospjev: »O, da deklje je«. Gospod Betetto pa si je izbral za ta svoj nastop Škerjančev: »Večerno impresijo«, dalje Adamičev: »Noč je tožna kakor moji sni« in Pavčičev: »Priplula je pomlad«, ki je pač kakor napisana za njegov glas. Poleg teh dveh umetnikov je še slavnostni govor dr. Lončarja, dalje dve recitaciji igralca Levčarja in nastop orkestralnega društva na sporedu. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Vijoliński koncert Vide Jerajeva. Poleg že navedenih točk igra vijolinistka gđ. Vida Jerajeva na svojem petkovem koncertu tudi tri kraje skladbe komponista Blocha, ki je priznan skladatelj velikega slovesa in ki je v prvi vrsti napisal več skladb, katere pristevamo k lirčni židovski glasbi. Skladbe so samonikle in nosijo svoj poseben značaj ter so vseled tega v vsakem oziru izredno interesantne. Poleg gđ. Vide Jerajeva nastopi še ga. Franja Čadeževa, učenka opernega pevca g. Julija Betetta. Ga. Čadeževa ima zelo močan sopran, temne barve, ki je izrazilo dramatičnega značaja. Poje tri arije in sicer prvo iz Wagnerjevega »Tannhäuserja«, drugo Romanco iz »Zidmje« in tretjo arija Amelija iz Verdijevega »Plesa v maskah«. Tako vijolinistko kakor tudi pevko spremlja na klavirju pianist — kapelnik dr. Danilo Švara. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Spored slavnostnega večera Akademije znanosti in umetnosti in Narodne galerije, ki so bo vršil v ponedeljek dne 9. maja t. l. ob 20. uri v Unionski dvorani v Ljubljani: 1. Slavnostni govor. G. dr. Dragotin Lončar, član Znanstvenega društva za humanistične vede. 2. Jurij Mihevc: Uvertura »Planeta«. Dirigent g. Emil Adamič. L. M. Škerjanc: Odlokli o »Zlahtnega meščanac«. L. M. Škerjanc: Uvertura: »Mlada Breda«, I. izvajanje. Dir-

gent g. L. M. Škerjanc. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice. 3. Ivan Cankar: (Odlomek iz »Ninec). Recitira g. Ivan Levar. 4. Oskar Dev: Sneguljica (Oton Zupančič). L. M. Škerjanc: Primula veris (Lenau-P. Karlin). Anton Lajovic: O, da deklj! (Burns-Zupančič). Poje g. Pavla Lovšetova, na klavirju spremlja g. A. Balatka. 5. L. M. Škerjanc: Večerna impresija (Igo Gruden). Eml. Adamič: Noč je tožna kakor moji sni... (Bunin-Petruska). Josip Pavlič: Priplula je pomlad (S. Gregorič). Poje g. Julij Betetto, pri klavirju g. A. Balatka. 6. Oton Zupančič: Duma. Recitira g. Ivan Levar. 7. Emil Adamič: Turkestanska ljubavna pesem št. 8. Emil Adamič: Scherzo-Potrkan ples. Izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice, dirigent g. Emil Adamič. Vstopnice od 30 do 5 dinarjev se dobivajo v Matični knjižarni.

Cerkveni koncert je priredilo snovi, 2. t. m., v zagrebški stolnici hrvatsko pevsko društvo »Kolo«. G. Srečko Kumar je dirigiral dva Bachova moteta (Hvalite vsi Boga in Kristus je moje veselje) ter veliko kantato »Solze, žalost« (Weinen, Klagen). Spremljala sta orkestra zagrebške Filharmonije in Hrv. Glasbenega zavoda. Pred koncertom je igral prof. Dugan Bachov preludij in fugo v C-molu.

Mariborsko pevsko okrožje.

SPORED KONCERTA

v Mariboru dne 15. maja 1927.

1. A. Fierster, Povejte, ve planine... Moški zbor. Poje Slov. pevsko društvo Maribor.
2. J. Aljaž, Domovini. Fr. Ferjančič, Naš prapor. Meš. zbor. Poje pevsko društvo iz Središča, pevov. g. Ferd. Filipič.

3. a) J. Semjanov, Na zeleni gori. J. Volc, Skrjančki. Moška zbor. — b) Dr. A. Schwab, Kuvarka. Dr. B. Ipavc, Slovan, na dan! Meš. zbor. Poje pevsko društvo iz Sv. Martina pri Vurbergu, pevovodja g. Stanko Novak.

4. Al. Mihelič, Slavček. A. Nedved, Ljubezen in pomlad. Moška zbor. Poje pevsko društvo iz Konjice, pevov. g. A. Smogavec.

5. St. Premrl, Napitnica. St. Mokranjec, Srbske narodne pesmi II. Meš. zbor. Poje pevsko društvo iz Maribora, pevov. g. Jan. Ev. Gasparič.

Odmor.

5. a) Dr. B. Ipavc, Brezi jadra. L. Hudovernik, Naša zvezda. Moška zbor. — b) A. Nedved, Nazaj v planinski raj! Meš. zbor. Poje združeni zbori.

* * *

Bili so časi, ko so okrog Maribora sloveli veliki pevski zbori, ki so mnogo pripomogli ravno s pesmijo k onemu narodnemu navdušenju, ki je zadrževalo navelik pomembnost na narodni meji. Vojna pa je tudi tu vrnila svoj uničujoč posel. Zbori so se razšli in še do zdaj ni bilo mogoče prinesiti zopet tiste pevске živahnosti v naša društva kot bi bilo to prav. Lani novembra pa se je ustanovilo pevsko okrožje v Mariboru. Nismo upali, da bo mogoče že po kratki dobi nekaj mesecev prirediti okrožni pevski koncert. A naši najboljši poštvovalni in neustrašeni pevski zbori so se konečno oddolžili za skupen nastop v Mariboru, ki je v zgodovini kršč. prosvetnega delovanja tega okrožja prvi te vrste. Dne 15. maja bodo v Mariboru označeni zbori pokazali, ne v tekmi, kdo bi bil boljši, ampak v slogi, da vsi ljubijo pesem in jo goje po vseh svojih močeh. Ostali zbori, ki so tudi včlanjeni v okrožje, se bodo tega koncerta udeležili, drugo leto pa upamo, da jih bo že več nastopilo. Mariborsko pevsko okrožje prikaže, da se bo njegovo delo upoštevalo in podpiralo, da bo zato tudi koncert številno obiskan. Naj se v tem upanju ne vara.

Člubljsko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 4. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Red A. Cetrtak, 5. maja: VOJICEK. Red C. Petek, 6. maja ob 15. uri pop.: HLAPCI. Dijaška predstava po znanih cenah. Izven.

Sobota, 7. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava po izredno znanih cenah. Izven.

Nedelja, 8. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Sreda, 4. maja: TAJDA. Red D. Cetrtak, 5. maja: MADAME BUTTERFLY. Red B. Petek, 6. maja: Zaprti. (Generalna skušnja.) Sobota, 7. maja: FIDELIO. Premijera. Izven.

Nedelja, 8. maja ob 15. uri pop.: ORLOV. Opereta. Izven. Znižane cene.

Mariborsko gledališče

Sreda, 4. maja: Zaprti. Cetrtak, 5. maja ob 20. uri: LOGARJEVA KRISTA. Ab. A. Kuponi.

Nebo v maju.

Solnce se vzpenja še vedno višje nad obzor, vendar ne več v taki meri kot v preteklem mesecu. Dne 1. t. m. je bil dan dolg 14 ur 29 min. 31. t. m. pa bo 15 ur in 45 min. Prirastek dneva znaša 1 uro in 16 min., to je 23 minut manj kot meseca aprila. Zadnje dni aprila je bilo z manjšim aparatom mogoče opazovati nekoliko solčnih peg, od katerih je bila ena precej velika. Trenutno je samo nekaj srednje velikih peg, kakor jih je mogoče opaziti sedaj zelo pogosto. Aprila 1924 je bil zadnji minimum peg in se bližamo maksimumu peg, ki bo okoli konca 1. 1928.

Luna. V tem mesecu imamo več zblizanj lune s planeti. Mlaj imamo dne 1. t. m. kmalu popoldne. Dne 3. in 4. pride luna v bližino Venere, in sicer je 3. na levi in 4. na desni strani Večernice. Dne 5. maja se približa sprasta luna Marsu. Prvi krajec lune imamo 8. maja popoldne. Dan po polni luni, ki je 16. t. m. zvečer, se približa ta Saturnu. Takrat je luna pod tem planetom. Zopet dan po zadnjem kraju, ki bo dne 24. zjutraj, se pa približa jutranjemu planetu Jupitru. Mlaj imamo znova 30. t. m. dopoldne.

Planeti. Od planetov moremo opazovati Venero, kot Večernico, Marsa in Saturna na večernem nebu in Jupitra na jutranjem nebu. Venera, ki je sedaj v polnem sijaju in je kakor malo solnce na večernem nebu, se nahaja sedaj v sozvezdju Bika. Njena pot med stalnicami pa jo privede še ta mesec v sozvezdje Dvojčkov. Nahaja se sedaj blizu, kjer je bil prejšnji mesec planet Mars. Pred Venero se pa premika Mars v Dvojčkih. Koncem meseca se bo nahajal Mars v smeri Kastor-Poluks, južno od teh zvezd. Jupiter se nahaja na jutranjem nebu. Saturn bo 26. t. m. v opoziciji s solncem, to je, Saturn je ravno na nasprotni strani zemlje ko solnce. Saturn nam kaže tedaj vse osvetljeno stran, nasprotno mu kaže Zemlja svojo temno polovico. Razdalja Saturna od nas znaša sedaj krog 1300 milijonov kilometrov. Ker je planet v opoziciji s solncem, ga moremo opazovati vso noč.

Večerno nebo. Samo še v prvem mraku lahko opazimo zimsko sozvezdja, ki so sedaj v tem času že globoko v zatonu. Razen planetov imamo še nekaj svetlejših zvezd stalnic. Na jugovzhodni strani je najsvetlejša zvezda bližje obzora Klas ali Spica v sozvezdju Devica. S pomočjo heliakčnega vzhoda Spike, to je tedaj, kadar opazimo to zvezdo zopet na jutranjem nebu, so stari Babilonci urejali svoje lunino leto. Ako so opazovali heliakčni vzhod Spike v mesecu »poročilo boginje Istar«, tedaj se je ujemalo njih lunino leto z naravnim letom. V nasprotnem slučaju so urinili prestopni mesec, da je šlo tako popravljeno leto res 365 dni. Sozvezdje samo so pa imenovali »Oznanjevalec pogonjajočega žita«, to pa radi tega, ker je sozvezdje heliakčno izšlo v tistem času, ko je počelo zopet brsteti rastlinstvo. Radi tega ima Devica kot simbol žitni klas. — Spika je dvostruka zvezda v neizmerno majhnem razdalji. Je dvojce ogromnih plinastih solnc. Masa obeh je 16 krat večja od mase našega solnca. Večje solnce od sistema Spica ima blizu 10 kratno maso našega solnca. Ves sistem se oddaljuje od nas v sekundi za 1.6 km.

Na jugovzhodu višje od Spike, blizu Zenita je Arktur. Novejša določanja so nekoliko spreminila prejšnje podatke o tej stalnici. V razdalji 29.4 svetlobnih let se nam približuje Arktur vsako sekundo za 5 km. V razdalji 29.4 svetlobnih let bi bilo solnce za povprečno oko še spoznati, Arktur je torej mnogo svetlejša zvezda, kar gre na račun večje površine, saj je mlado solnce in specifična teža njegove snovi jako mala.

Na severovzhodu vzhaja Vega. Nad severnim obzorom imamo razprostrto Rimsko cesto. Na severozahodu se bliža obzoru Kapella v kočijažu. Obzor doseže ravno na severu, kjer zgine v meglah. Višje nad vzhodnim obzorom se nahajata Kastor in Poluks. Poluks se nahaja v razdalji 34.3 svetlobnih let, to je, svetloba, ki premeri 800.000 km v sekundi, pride od Poluksa do nas v 34.3 letih. Od nas se oddaljuje v sekundi za 3.6 km. Poluks je še mlado, a orjaško solnce. Absolutna svetilnost te stalnice je mnogo večja od solnčne. V razdalji 32 svetlobnih let bi videli naše solnce kot zvezdo 5. reda, a Poluks bi bil v isti razdalji še nekoliko svetlejši.

Mase orjaških in pritlikavih zvezd. Na vprašanje, ali so vse zvezde enako velike, bo malone vsak odgovoril: ne. In to je tudi v resnici, ako priznamo obenem, da razumemo pod enako veliko prav za prav enako težko, ker že nekoliko razmišljanja nam pove, da nimajo vse zvezde enako goste snovi, iz katere so zgrajene.

Iz tega pa nastane za astronomo važno vprašanje, kakšne neki so pa meje, kako veliko je najmanjše in kako veliko največje solnce. Odgovor na to bi izvedeli, ako bi izračunali teže vseh zvezd. To pač ne bo nikoli storjeno. Vendar nam ni treba računati teže vseh neštevilih teles, ampak zadostuje, da po primernih metodah določimo velikost nekaterih zvezd, iz katerih bi izračunali mejne vrednosti velikosti zvezd.

Moderni učenjaki, posebno Eddington in drugi, so pa celo izračunali iz množice snovi in gostote zvezde, ali more obstojati zvezda ali ne. Spoznali so namreč, da obstoja zvezda je tedaj, ako presega gravitacijske zvezde njen izžarevalni pritisk. Ta pritisk je odvisen od temperature, ta pa zopet od mase zvezde. Računskim putem je dognal Eddington, da je zadnja meja orjaških solnc pri nekako 40 kratni masi našega solnca, a navzdol pa sega do nekaj desetina solnčne mase. Razlika v masi zvezde se kaže pri njenem razvoju. Dočim se mala solna hitreje ohladi, ker je njih površina z ozirom na večjo zvezdo večja, imajo mala solna tudi manj kuriva in radi manjše mase dosežejo tudi nižjo temperaturo. Življenjska doba malih solnc ni le absolutno, nego tudi relativno krajša od one orjaških zvezd.

Privlačnost zvezde mora biti torej večja od izžarevalnega pritiska. Da bomo bolje umeli vzrok, zakaj more biti le gotova skrajna meja velikosti zvezd, moramo se pogledati, kako si razlagajo ta pritisk, ki more pri prekoračenju te meje celo raznesti zvezdo. Novejši fiziki in kemiji stojijo v ospredju problem o bistvu in notranji sestavi najmanjših delcev materije, to je atomov. Dasi pomeni ime atom: nedeljiv, je vendar še tako komplicirano sestavljen, da je znana notranja zgradba samo najbolj enostavnih atomov. Priljubljena primera atomov je s solnčnim sistemom. Sredino atoma zavzema pri različnih atomih različno število najmanjših delcev pozitivne elektrike, pozitivnih elektronov, krog tega jedra, ali v primeri s solnčnim sistemom, krog solnca, pa krožijo negativni elektroni, to so planeti. Točno vzeto, kroži tudi jedro kakor solnce, krog skupnega težišča sistema. Čim višja je temperatura, in v središču je ta več milijonov stopinj Celz., tem večja pa postane tudi hitrost molekul do več sto kilometrov na sekundo. Pri tej hitrosti, s katero pritiskajo atomi proti površju krogle, imajo ti silno energijo in če je masa zvezde prevelika, postane izžarevalni pritisk večji ko gravitacija, ki teži proti središču in zvezda se razpeče. Poleg te izredne hitrosti atomov imamo v notranjosti zvezd še proste negativne elektrone, ki so se odtrgali od svojega jedra in tudi ti pomagajo s svojo veliko energijo povečavati izžarevalni pritisk.

Ko so primerjali te račune z uspehi opazovanj, se je teorija in praksa lepo ujemala. Tako je bil rešen važen astronomski problem, pač v gotovih mejah, s pomočjo izsledkov fizikalne kemije, torej vede, ki je pač različna od astronomije — tako pač izgleda na prvi pogled. Moderna astronomija pa ni danes nič več kakor del uporabne fizikalne kemije in kar je problemov, bo pri njih rešitvi največ pripomogla fizikalna kemija.

Utrinki. Od 1. do 6. t. m. se bodo prikazovali akvaridi, iz sozvezdja Vodnarja. To sozvezdje vzhaja na vzhodu pozno ponoči. Karakteristika akvaridov je: dolgi z repom.

KOMET PRIDE.

Konec junija pride v bližino zemlje komet, katerega poznamo pod imenom Pons-Winnecke. Ko je bil zadnjič blizu zemlje, to je pred šestimi leti, je povzročil mnogo neumestnih govorov o mogočem trčenju z zemljo, konec sveta itd. Takrat je prišel v bližino zemlje, ki je bil pa vendar še 13 milijonov milj oddaljen. 26. junija pa se nam bo približal na 5 ali 4 milijone milj. In astronomi zanjima le to, ker se bo baje približal v dosedaj še neznano bližino zemlje. Vse govorice leta 1921., da bo, če ne z glavo pa vsaj z repom zadel ob zemljo in če ne drugega pa bo pustil na zemlji strupene pline, so bile le prazno strašilo.

TOČA NA MAZARSKEM.

v Budimpešti, 3. maja. (Izv.) Iz Šopronja poročajo, da je v več občinah in v bližnjem Gradiščanskem divjala večeraj velika nevihta s točo. Toča je padala nad četrte ure. Razen zimskih setev je uničen tudi pridelek česenj.

Gospodarstvo

Gospodarski položaj Solčavanov.

Te dni so zborovali Solčavani v svoji združni dvorani. Na zborovanju, ki so se ga udeležili skoro vsi gospodarji, se je najprvo ugotovilo strašno gospodarsko stanje, čigar kriza je prišla do vrhunca.

Zborovalci se obračajo na merodajne kroge tako oblastj kakor naše poslance s sledečimi resolucijami, ki so bile sestavljene na tem zborovanju:

1. Slabe letine, v katerih so nam pridelki pod dežjem in snegom segnili, so nam tako pristopile, da moramo kupovati do vsakega griljaja po trgovinah. Niti seme se nam mnogokje ni povrnilo in smo ga morali kupiti.

2. Kadar je prej letina odpovedala, smo si pomagali z lesom in živinorejo. Že par let sem se za les ničesar ne dobi ali vsaj tako malo, da se ne sploča sekati. Oni kmetje v gorah pa lesa sploh ne smejo prodati, ker se zadela. Pot do plavi je tako dolga, da spravilo več stane, kakor kupec more plačati. Ugovovimo, da so se pri taki prodaji nekateri tako zakopali, da so les dali zastoj in zraven zapravili polovico posestva.

3. Živinoreja nam več ne nese. Koliko stane družina za vzdrževanje živine! V gorah ne more kmet samo s svojo domačo družino na tako težavnih posestvih ničesar napraviti. Pogledati je treba enkrat košnjo velikanskih gorskih senožeči, čiščenje planin, naprava nastelje, vzdrževanje gospodarskih poslopj. Vrh tega se ne more za živino toliko dobiti, da bi se neslo in to tembolj, ker jo prodamo radi odrezanosti od sveta in ceste toliko bolj po ceni.

4. Trdo prizadeti smo, ker nam davkarje ne verjamejo. Dohodninski davek nalagajo, čeprav ne vemo na kaj, ker večina kmetov je, da si mora denar izposoditi, ako hoče plačati navadni zemljiški davek.

5. Ugovovimo, da nimamo kmeta v Solčavi, ki bi ne bil dolžen silne vsote raznim posojilnicam in lesnim trgovcem.

6. Zadnja vodna katastrofa nas je spravila v naravnost obupen položaj, ker so vsa živila radi podrte ceste še dražja, ter nam je razoralo s plazovi njive in travnike, razdrlo ceste. Povodenj ni samo poplavlja, temveč celo odnesla rodovitno prst, tako da se kažejo skalna rebra vsled plazov, ali nanosila v nižje kraje gramoza čez meler.

7. Zborovalci nato sklenemo, da zaprosimo vlado, da nam, ako nas še hoče obdržati kot kmete in davka zmožne, priskoči nujno na pomoč.

Davki nam se naj odpišejo, tako dohodnina kakor zemljiški davek na uničene parcele.

Izjavljamo, da ne moremo več plačevati davkov, čeprav se Solčavani še niso nikoli vstavljali. Odpis davkov se je zaprosil potom občine, a se do zdaj ni še ničesar zgodilo.

8. Država nam naj nakloni kako izdatno podporo radi poplave, naj nam da na razpolago cenene kredite, da poplačamo najnujnejše dolgove, ki grozijo našemu obstanku.

9. Da lahko gospodarsko živimo, potrebujemo državne podpore in kredite, ki so potrebni, da si napravimo lastno mlekarino in predilnico. Kajti po dolgem razmišljanju in debatanju smo spoznali, da drugega izhoda in rešitve za nas ni.

10. Zato pa mora biti cesta popravljena, kajti vse propada in ničesar se ne more ustanoviti, če ni prometnih zvez.

11. Naj se gleda na to, da se v doglednem času napravi železnica, da spravimo naše lesne in živinorejske zaklade v denar, kakor tudi naš zrak in našo krajevno krasoto (da se poveča turistika).

Te resolucije naj se smatrajo kot skrajno nujne!

Zborovalci.

* * *

Občni zbor ljubljanske borze. Ker so razveljavljene volive, ki so se vršile na rednem občnem zboru dne 22. marca, sklicuje borzni svet II. redni občni zbor na dan 10. maja ob 16. uri v borzne prostore; dnevi red: volitve 8 članov borznega sveta, 5 članov finančnega oddelka in dopolnilna volitev 7 članov borznega razsodišča.

Iz sektorske industrije. Dne 80. aprila se je vršil v Zagrebu občni zbor Daruvarske tvornice stekla d. d., kjer je bilo sklenjeno, da se podjetje fuzionira z družbo »Sjedinjene tvornice stekla na dionice prije Vilima Abela Baslinici v Zagrebu. — K tem je skoro vsa steklarska industrija države koncentrirana v rokah tega podjetja. Edini obe steklarni v Srbiji (Paračin in Zaječar) sta izven tega podjetja. Kapital Daruvara znaša milijon dinarjev, Združenih tvornic pa dva in pol milijona.

Izskaz o stanju Narodne banke z dne 22. aprila 1927. (Vse v milijonih din.) V oklepajih razlike napram stanju z dne 15. aprila 1927.) Aktivna: Kovinska podlaga 392.8 (—8.0), posojila 1302.9 (—26.3), saldo raznih računov 478.2 (—44.0); pasiva: Bankove v obtoku 5413.0 (—80.7), drž. terjatve 124.2 (+80.7), obveznosti 594.5 (+71.7), ostale postavke neizpremenjene; bilančna vsota 871.2 (—78.7).

Tovarna verig. d. d. v Lescah pri Bledu. Iz poslovnega poročila posnemamo, da je bilo podjetje v prvi polovici leta 1926 zaradi pomanjkanja naročil bolj slabo zaposleno, medtem ko je bil drugi semester zadovoljiv. Tovarna je vpeljala izdelavo manjših železnih predmetov svoje stroke. Bilanca izkazuje čist dobiček v iznosu 185.594 Din (za 1925 260.807 Din), kar omogočuje izplačilo 6% dividende (za 1925 8%). Zvišali so se izdatki za plače in mezde, dočim so se upravnji stroški zmanjšali. Bruto prebitok znaša 3.761.968 Din (za 1925 3.844.401 Din).

Tujski promet v naši državi. Iz glasila Zagrebške zbornice posnemamo, da izkazuje za lasko leto tujski promet sledeče podatke: 151.500

naših državljanov in 36.400 inozemcev. Na posamezne pokrajine odpade: Primorje (Dalmacija in hrv. Primorje) 59.400 naših državljanov in 28.900 inozemcev, Srbija 33.450 ozir. 77, Hrvatska 28.900 ozir. 367, Slovenija 15.461 ozir. 4.291, Bosna 14.300 ozir. 2.600. Iz teh podatkov je razvidno, da je bil največji, pravi tujski promet, za kar je treba upoštevati samo inozemce, v Dalmaciji, kateri pa v veliki razdalji sledi Slovenija, nato Bosna; drugod ga pravzaprav ni bilo. K številkam za Dalmacijo je pripomniti, da je polovica obiskovalcev vsega Primorja obiskala hrv. Primorje, kar je pripisati zlasti obisku Crikvenice.

Sestanek delničarjev Obrtne banke kraljevine SHS se bo vršil za delničarje v ljubljanski oblasti v sredo, dne 11. maja t. l. ob pol 11. dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Bethovnova ulica 10 pritličje, desno. Na sestanku se bo izvolil poslovni odbor za podružnico Obrtne banke v Ljubljani (čl. 68. in 69. banč. pravil). Na sestanku delničarjev dajo vsake tri delnice en glas, vendar pa ne more imeti nobeden delničar več nego 25 glasov. Poleg svojih in svoje družine delnic mora zastopati s pooblastilom samo še enega delničarja (čl. 33. in 34. banč. pravil). Vabilom na sestanek, ki so jih delničarji te dni prejeli je priložena vstopnica, katero naj delničarji izpolnijo in prinesejo s seboj, ali pa pooblastijo druge delničarje, da jih na sestanku zastopajo. Sestanek se bo vršil ob vsakem številu navzočih delničarjev.

Vplačilo prvega obroka za delnice Obrtne banke kraljevine SHS. Vplačilo delnic Obrtne banke kraljevine SHS se bo izvršilo v 15 tromeščjih. Prvi obrok je plačati do 15. maja t. l. in sicer za vsako delnico po 10 Din. Vsi delničarji v Sloveniji so prejeli te dni poštne položnice, na katere naj takoj vplačajo prvi obrok. Kdor bi do zgorajnjega roka prvega obroka ne vplačal, mu vrne banka že vplačani znesek po odbitku 25%, ki pripade rezervnemu skladu. Delničarje opozarjamo tudi na to, da je treba na zadnji strani položnice, ki je namenjena za pismena sporočila, označiti številko akcijskega potrdila, za koliko delnic pošljejo zneske ter ime, priimek, poklic, kraj in bivališče ter pošto. Če bi kak delničar poštne položnice ne prejel, naj se obrne takoj na Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani ali pa na Splošno zvezo obrtnih zadrug v Mariboru. Istotako naj se delničarji za event. pojasnila obračajo na ti dve zvezi.

Ribolov na morju. Po uradnih podatkih je bilo lani v ribolovu na Jadranu zaposlenih 2972 ladij s 10.337 mornarji, medtem ko je bilo nezaposlenih 1035 ribarskih ladij in 2901 mornar. Ulovili so 4278 ton rib v vrednosti 35.8 milijona Din, leta 1925. 3937 ton za 35.4 milijone Din. Investirani kapital v ribarstvu na Jadranu cenijo na 60.25 milijona Din (1925 55 milijonov). Izvozili smo leta 1925. 408 ton morskih rib, leta 1926. pa samo 374 ton. Koral so ulovili lani 114 kg, leta 1925. samo 50 kg.

Reforma trgovinskega zakonika v Češkoslovaški. Ze pred dalj časa je češkoslovaško justično ministrstvo začelo s pripravami za unifikacijo avstrijskega in ogrskega trgovinskega zakonika. Razposlalo je že prve vprašalne pole glede nekaterih važnejših vprašanj (glede drugih slede) kakor na primer glede definicije pojma trgovca, ker so se pojavili v gospodarskem življenju obrati, ki se po dosedanjih zakonih niso mogli smatrati za trgovske, čeprav so z ozirom na gospodarsko vsebino. Tako imamo n. pr. posredovalce za realitete kupčije, informacijske urade, podjetja za varovanje in zaklepanje.

Borza za kavo v Pragi. Kakor poročajo, se snuje v Pragi borza za kavo, ki naj bi se otvorila že junija letos.

Benetke — središče ruskega izvoza v Srednjo Evropo. Iz Belgrade javljajo, da nameravajo Italijani Rusom — družbi »Eksporthebe« prepustiti v Benetkah svoboden pas za skladišča ruskih produktov predvsem žita. To žito bi se potem izvažalo v Švico, na Bavarsko, v Avstrijo in Italijo in bi seveda lelo konkuriralo našim izvoznikom. Na potrdilo teh vesti bo treba še počakati.

Sladkor. Znani dunajski statistik dr. G. Mikusch objavlja podatke o površini kultiviranih sladkorno peso v Evropi. Iz teh posnemamo, da znaša letos ta površina v Evropi 2.425.000 ha napram 2.182.000 ha lani. Od tega odpade na Jugoslavijo letos 45.000 ha, lani 43.000 ha.

Borzni sedež je bil te dni v Newyorku prodan za 194.000 dolarjev t. j. za 10.06 milijona Din. Dne 26. aprila je stal samo 190.000 dolarjev.

Čipke kleklane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec najcenejše pri Osrednji čipkarski zadrugi Ljubljana, Kongresni trg

Borza

Dne 3. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.495—13.525 (13.49—13.52), Italija 286.80—288.80 (297.235—299.235), London 276.20—277 (276.20—277), Newyork 56.75—56.95 (56.75—56.95), Pariz 232.375—234.375, Praga 168.30—169.10 (168.30—169.10), Dunaj 8.00—8.03 (8.00—8.03), Curih 10.94—10.97 (10.94—10.97).

Curih. Belgrad 9.13 (9.13), Italija 26.60 (26.92), London 5.26 (25.2575), Newyork 520.50 (519.875), Pariz 20.37 (20.38), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.15).

Dunaj. Belgrad 12.45—49, Kodanj 189.30—90, London 34.4525—5525, Milan 36.79—39, Newyork 708—711, Pariz 27.77—87, Varšava 79.20—70, Valute: dolarji 709.75, lira 36.76, dinar 12.44, češkoslovaška krona 20.9725.

Praga. Devize: Lira 171.92, Zagreb 59.22, Pariz 132, London 163.45, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.25—85, vojna odškodnina 330 bl., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150 den., Merkantilna 98—100, Praštediona 850 d., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 500 bl., Vevče 142 den., Slavnica 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84.75—85, vojna odškodnina 338 zaklj., maj 339.50, junij 342—343, Hrv. esk. 96.50 zaklj., Hipobanka 62 zaklj., Jugobanka 98—94, Praštediona 850 den., Ljublj. kreditna 150 den., Sečerana 500—525, Slavonija 28—29, Trbovlje 505 zaklj., Vevče 131—135.

Dunaj. Podon.-savsko-jadran. 80.50, Živno 89.05, Alpine 49, Greinitz 6.90, Kranjska industrijska 53.00, Trbovlje 61.65, Hrv. esk 14.00

Sport

Rakek. Javornik (R): Rakek (Lj.) 5:4, (3:1). Lepa in fair igra. Javornik brz in požrtovalen, Rakek kombinatorno boljša. Rezultat popolnoma odgovarja toku igre.

NEDELJSKI LJUBLJANSKI NOGOMETNI TEKML

Prav pred letom dni, 12. maja 1926, je izšel v »Slovenskem sportu« članek z naslovom: Sport, morala in etika. Tam beremo: »Sport napravi človeka čistega in plemenitega, požrtovalnega, plemenito mislečega, za pomaganje pripravljenega. Sport nas iz materialistov spremeni v idealiste v najlepšem pomenu besede. Sport vzgoji cel značaj in človeka človeka. Za pravega in pripravljenega sportnika velja ena sama pot, ki vodi v višino, pot etike in morale. Tu notri je nepremagljiva vrednost sporta; ne zahteva samo besed, temveč tudi dejanja, zahteva življenje po zakonih etike in morale. Sport je etična volja, ki je postala dejanje.

Ljubljanski klubi so razdeljeni v prvorazredne in drugorazredne. Vsak bi bil seveda rad v prvem razredu, in tudi lahko pride vanj, če je dober. Vstop se pa lahko izvrši tudi potom dogovora med klubi, da si darujejo drug drugemu smago. V nedeljo so bili gledavci pripravljeni, da je tak dogovor obstojal. To so seveda »dejanja po zakonih etike in morale«. V šolah se trudimo, da pokažemo sport kot najboljšega vzgojitelja, v listih se moramo boriti proti predsodkom nasprotnikov sporta, moramo dokazovati, da nas napravi sport plemenite, za vse dobro vnete. Sedaj pa to! To je vzgoja!

Rezultat, ki smo ga včeraj objavili, pomeni toliko, da bosta na račun Jadrana Hermes in Slovan v prvem razredu; Jadran bo pa v drugem, čeprav mu gre mesto v prvem razredu.

Občinstvo naj bi na tak »sport« odgovorilo z bojkotom. Podzveza naj pa zadevo pravilno uredi.

SPORTNI DOGODKI

Za afriško olimpiado, ki se bo vršila leta 1929, v Aleksandriji, prihajajo že znatni zneski. Egiptski kralj Fuad je dal 3000 funtov, mesto Aleksandrija 10.000 funtov, itd. — Mesto Köln je dalo za razširjenje in izpolnjenje stadiona in drugih sportnih naprav 1 milijon mark! — Barona Coubertina, stvaritelja modernih olimpijad, je imenovalo mesto Atene za častnega meščana. V Atenah se je vršila prva moderna olimpijada, l. 1896. — Nemci so ustanovili zvezo sportnega časnikarstva, »Verband der Deutschen Sportpresse«.

Pokal, ki so si ga priborili Cardiffci, si more vsak Walizan ogledati v Cardiffskem muzeju, tam je izpostavljen. Uprava muzeja je prevzela jamstvo zanj; pokal je bil enkrat že ukraden, v Londonu, iz izložbe nekega zlatarja. — Na Dunaju je takole: Admirala 28, BAC 26, Rapid in Simmering 23, Hakoah 22. — Hakoah in Giants v Newyorku 2 : 2, Dunajčani proti Dunajčanom: 40.000 gledavcev. — V Zürichu Penarol proti Young Fellows 1 : 0. — Holandija je v Amsterdamu premagala Belgijo 3 : 2, Sparta pa v Pragi Slavijo 1 : 0.

Boj za Davisov pokal se je pričel. Švica je premagala Avstrijo 3 : 2. — Mladi afriški dijak Spence je sicer klonil Brugnona, a se je moral sam vkloniti Lacosteju 1 : 6, 2 : 6, 3 : 6. — Prvak profesionalov K. Koželuh je Najucha 1. maja v Berlinu hudo porazil, 6 : 4, 6 : 4, 6 : 1.

Gradčan Held je skočil ob palici 3.705 m visoko, Nemec Söllinger je sunil krogljo 14.67 m daleč, nov nemški rekord. — Nortonov rekord na 440 y lese s 54.2 sek. je izenačil Grumbles. — Rudi Wagener je premagal Breitenstraeterja ze v 2. rundi k. o. Wagener je star 22 let, Br. 30, W. 183 cm visok, Br. 182 cm, W. 91 kg težek, Br. 82, razpetost rok W. 200 cm, Br. 190, roka W. 44 cm, Br. 38, prsi W. 108-118, Br. 100-109 cm (izidano in vdihano). Mere govorijo vse za Wagenerja; vendar je pa »B. Z. Mittag« spričo večje Br. rutine pred bojem pisala: »Pravimo torej: Zmagovalec in novi nemški prvak bo Breitenstraeter.«

Vierköttler odide v Ameriko in bo tam trikrat plaval; glavna tekma bo šla na 50 km. Če bo zmagal, bo dobil okoli 700.000 dinarjev.

Angleška značoprometna družba Imperial Airways (air — zrak, vay — Weg — pot, s — znak za množino) bo vpeljala z letošnjim poletjem redni zračni promet preko vse Evrope, iz Londona v Carigrad, 2200 km, enkrat na teden. — Naša dva aviatika Sondernayer in Badjak se vračata v domovino; zadnjo brzojavko sta poslala iz Djaska (dj — dž), v Zaliu Oman. To je oni Djask,

ki smo svoj čas o njem poročali, da sta Francoza Rignot in Coste s poletom iz Pariza tja napravila nov svetovni rekord neprestanega poleta 5425 km.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek dne 5. maja v uršulinski cerkvi. Ob 5. uri zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6. uri pridiga in ob 6. uri sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine.

Pevska zveza

V ponedeljek dne 2. maja se je vršil v Radovljici sestanek vseh zborovodij radovljiškega pevskega okrožja. Predmet razgovora sta bili obe Zvezni pevski prireditvi: Prva ob priliki »Prosvetnih dni« na Jesenicah (14. in 15. avg.), druga na obč. zboru P. Z., ki se vrši v septembru ali začetku oktobra v Radovljici. Sestanka se je udeležilo 10 zastopnikov. Ob tej priliki se je tudi izvolil okrožni odbor. Izvoljeni so bili: Franc Resman, ravnatelj Mestne hranilnice, predsednik. Gustav Fabian, pevovodja v Radovljici, okrožni referent in pevovodja, Anton Bižolj, pevovodja v Gorjah, tajnik obnem blaginjak. Na sestanku je poročal delegat iz Ljubljane. — Seja Pevske zveze v Ljubljani se vrši v petek ob petih pop. v Akademskem domu. »Pevec« št. 5-6 izide prihodnji teden.

Naznanila

Občni zbor Kroška mag. uradnikov se vrši v četrtek dne 12. maja. Zveza mag. organizacij pa v ponedeljek dne 16. maja vselej ob pol šestih popoldne v mestni posvetovalnici ozir. dvorani.

Društvo zoboteknikov za Slovenijo v Ljubljani vabi vse člane kot še neveljane zoboteknike na svoj redni občni zbor, ki se vrši v soboto dne 7. maja točno ob pol 20. uri v restavraciji »Novi svet« z obhajanjem dnevnim redom. — Odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Slov. Bistrici vabi na slavlje, ki ga priredi povodom blagoslovitve nove turbinske brizgalne dne 8. maja 1927 s sledečim sporedom: 1. Na predvečer: serenada ge. kumici, 2. v nedeljo: a) budnica, b) sprejem gostov ob jutranjih vlakih, c) ob 10. uri slovesna sveta maša na glavnem trgu, d) ob 11. uri blagoslovitev turbine, e) ob 11.45 spoved po mestu, f) ob 14. uri gasilska vauz domačega društva, g) veselica z godbo in plesom na dvorišču hotela Beograd. Sodeluje domača društvena godba. Vstopnina k veselici za osebo 5 Din. K obilni udeležbi vabi odbor.

Izpred sodišča

Hud pes. Nek ljubljanski hotelir ima psa, ki zlasti sovraži uniformo. Baje ga je nekoč stražnik kresnil s pendrekom po gobcu in to si je pes tako dobro zapomnil, da če le more, oblija stražnika. Nedavno je pa ugriznil okoliškega policijskega nadzornika in včeraj se je moral gospodar radi tega zagovarjati. Nadzornika je oklal precej hudo in mu raztrgal rokav, tako da zahteva za bolečine 1000 Din. Zaslilišanih bo še nekaj novih prič, da se točno ugotovi, če le ni bil mogoče drug pes, kakor se zagovarja hotelir.

Parketni vesek je kuhala služkinja Francka K., mlado dekle iz škofjeljske okolice. Na stolu poleg štedilnika je pa imela steklenico bencina in nesreča je hotela, da je prevrnila steklenico, ki se je razbila. Bencin pa po tleh. Užgal se je in naenkrat je bila kuhinja vsa v ognju. Ogenj so pogasili, poškodovan ni bil nihče, dekle se je pa moralo zagovarjati zaradi malomarnosti. Sodnik jo je pa oprostil in kakor je strahoma prišlo v dvorano, tako je z veseljem odhajalo iz nje.

Priletna pretčpača. Na sveti večer sta se v ubožnici sprla Škafar in Sturm, oba onemogla stareca in iz spora se je začel pretep. Sturm je podrl na tla Škafar, Sturm je pa vstal, pograbil za nož in jel z njim mahati okrog sebe, pri tem pa precej močno sunil Škafarja. Pred sodiščem se je Sturm izgovarjal na silobran in včeraj je bil sojen. Obsojen je bil zaradi preokračanja silobrana na sedem dni zaporu.

Polizvedovanja

Naočniki so se izgubili od frančiškanske cerkve, Miklošičeva cesta, Dalmatinova ulica, Gospodarska cesta do luteranske cerkve. Najditelj se prosi, da jih odda v naši upravi.

Sv. Gora pri Litiji. Dotična oseba, ki je izgubila denar na Sv. Gori pri Litiji, ga dobi v gostilni na Sv. Gori.

Službe iščejo

ŠIVILJA-krojačica,

Nemka, se priporoča cenjenim damam na dom. Naslov v upravi: št. 3446

Dekle

s 4 razredi meščanske šole — išče mesta učenke v trgovini. Cenj. ponudbe na upravo lista pod šifro: »Poštena« št. 3444.

Vpokojen železniški

samec-rokodelce, za vsakovrstno delo, išče službo. — Ponudbe pod T. A., Lemberg — Dobrna.

Potnik - zastopnik

agilen, zanesljiv, išče službo za takoj ali pozneje. Drugo po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3447.

Poštena DELAVKA

26 let stara, pridna, išče službo čez dan v kaki trgovini ali podjetju. Ponudbe na upravo lista pod šifro: »Delavka« 3315

PRODAJALKA

meš. stroke, mlajša moč, želi mesta v kaki večji trgovini, najraje na deželi ali pa tudi v mestu. Naslov v upravi lista pod šifro: »Poštenost« 3335.

Proste službe

Fotografa

izurjenega RETUSERJA za pozitivne event, tudi za negative — sprejme JUGOSLOV. TISKARNA.

Služba cerkvenika in organista

se razpisuje v prijaznem kraju na Gorenjskem. — Prednost imajo cecilijanci, zlasti če znajo kako obrt. Pojasnila v upravi »Slovenca« pod št. 3444.

Urarski vajenec

se sprejme takoj. D. Marinko, urar, Florijanska ulica 31, Ljubljana.

Postranski zaslužek

dobi — kdor prevzame službo KINO - operaterja na deželi. Naslov pove uprava pod št. 3293.

Gospodari, gospodinj!

Kadar potrebujete kakega POSLA za hišno-gospodinjinska dela, obrnite se na »Poselsko zvezo« - Ljubljana, Stari trg 2/L. Za odgovor znamko!

Kuharico

staro 30 do 40 let, pridno in pošteno, ki zna dobro kuhati in opravljati druga hišna dela — razen pranja — se išče s 15. majem za blizu Ljubljane. Plača 400 Din. — Ponudbe z navedbo dosedanje službe je poslati takoj na upravo lista pod Dobra kuharica št. 3461.

Vajenca

za mesarijo, sprejemem. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3476.

ŽENSKO

za snameženje sprejemem za par ur dnevno. — Naslov v upr. lista pod št. 3474.

Spretnim gospodom in gospe, kateri potujejo, nudimo dnevno VELIK

zaslužek. — Pismene ponudbe na prodajo vrednostnih papirjev Zumbulović — Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. 3450

Vnajem

se odda: 1. stanovanje pri gor. kolodvoru, obstoječe iz 6, event. iz 3 prostorov, velikim dvoriščem in vrtom; 2. stanovanje v Stožicah 86, visokoprtilično, obstoječe iz sobe, kuhinje, šrambe in drvarnice. Poizve se v upravi lista pod 3264.

Enodružinska hišica,

3 sobe in 2 kabineta, se odda takoj v najem. — Bohoričeva ulica št. 24, event. telef. informacije št. 25-60. 3452

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 3. maja 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. 0-10	Vrsta padavin		Visina snežne odeje v cm	Temperatura v tleh v C°
						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	764.0	13.2	89	E 1	7		20.6	11.4
	8								
	14	761.3	20.4	58	S 2	8			
	21	762.2	15.5	73	SW 1	10			
Maribor		764.5	12.0	75	SE 6	0		18	7
Zagreb		764.2	14.0	88	SE 4	10		22	12
Belgrad									
Sarajevo									
Skoplje		763.7	19.0	63	N 1	0		27	11.7
Dubrovnik		762.8	16.0	77	E 1	4		13	9
Praga		765.2	9.0	—	E 2		meglen	12	5
Split	7	762.5	16.0	82	NE 2	10	dež	26	16

Dunajska vremenska napoved za sredo, dne 4. maja: Pusto vreme, od časa do časa dež, topleje.

„UNDERWOOD“

pisalni stroj ima sočlovni sloves, nad 2.000.000 strojev o prometu, nedosegljivo v irpežnosti in usled tega najcenejši.

LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6/L. Telefon št. 980

Sven Elvestad: 24

Mož, ki je oropal mesto.

»Ne, včeraj zjutraj, gospod načelnik, od osmih včeraj zjutraj. Res potrebujem malo okrepčila. Bržkone tudi najin dragi prijatelj. Kolikor vem, je moral danes ponoči slabo spati.«

»Iz česa to sklepate?«

»Težko, da bi bili odšli spat pred štirimi zjutraj,« je odgovoril Krag.

»Res, niste uganili preveč napačno.«

»Nikoli ne ugibam.«

»Odkod bi pa potem vedeli?«

»Zal moram reči, da imate slab spomin. Mar se res ne spominjate več, da sem se vozil z vami danes ponoči?«

Rdečelasec ga je začudeno pogledal. Krag je nadaljeval:

»Ako se že hočete naličiti, dragi gospod, morate paziti predvsem na svoje osobite lase. Čudovito so rdeči. In s tem še ni vse opravljeno, ako si potisnete na glavo temno lasuljo. Preveč ste se zanašali na temo, toda kljub temi sem mogel v svitu avtomobilove žarnice razločiti vaše rdeče lase.«

»Tako, tako. Upam, da sem vsaj dobro vozil?«

»Izvrstno. In kar je bilo posebno lepo: bili ste obzirni!«

»Kaj menite s tem? Zapeljal sem vas vendar lepo domov in spet odšel, ne da bi vohunil za vami.«

»Prav pravite. In odpeljali ste se, ne da bi se prej prepirali, kdo visi zadaj na avtomobilu. To je bilo izredno tenkočutno.«

Rdečelasec je potohoma zaklel. Krag ga je miril: »Ne smete pozabiti, da bi vas mogel kdo čuti. V tej sobi moramo biti popolnoma mirni, sicer bi nas utegnil kdo motiti.«

Potrkalo je. Prišel je spet natak z novo soda-

vico. Rdečelasec je sklonil glavo, da bi ga njegov tovariš ne mogel ogledovati.

Strežaj je natočil. Krag je pomignil načelniku in oba sta vzela kozarec.

Rdečelasec se je obotavljal. Natak se je vstopil za njegov stol in mu razrešil vezi.

»Nisem ježen,« je rekel rdečelasec.

»Pa morate kljub temu piti,« je menil Krag.

»Ne smete biti nevljudni.«

»Dobro,« je odvrnil rdečelasec s prekanjenim nasmehom, »naj bo. Trčil bom z vama, gospoda!«

Dvignil je kozarec in poduhal. In spet ga je postavil na mizo. Obrnil se je k natakiju in rekel: »Ali bi mogel dobiti nov kozarec?«

»Prav rad.« Natak je stopil proti vratom, toda rdečelasec ga je pridržal.

»Hvala. Ni treba,« je dejal. »Dajte mi onile kozarec.« Pokazal je na kozarec, ki je stal na posebni mizici poleg vrča za vodo. »Zadostuje.«

Natak je pogledal v Kragove oči in detektiv je skoro neopaženo trenil z obrazom.

Nato mu je natak prinesel zahtevani kozarec. Rdečelasec se je nasmehnil ko človek, ki se mu je ukana posrečila, si nalil slatine in začel piti.

Toda že pri prvem požirku se je ustrašil. Nena-

doma je zagnal kozarec na tla.

»Zavdajavci!« je vzkliknil.

In v istem trenutku je skočil s stola. Toda takoj so ga objele silne »natakijeve« roke in spet se je znašel v okovih. Oba gospoda sta obsedela popolnoma mirno na svojih mestih.

Preteklo je samo nekaj sekund in rdečelasec se ni več branil; popolnoma je onemogel in naenkrat se je sesedel ko prazna vreča. Obležal je na preprogi. Oči je zatisnil, toda usta je imel odprta. Težko je sodel.

Krag se je sklonil nadenj. »Pol dneva bo molčalka je zamrmral in obrnil k »natakiju« je na-

daljeval: »Pravi čarovnik ste, Järven, zelo spretno ste vtihotapili uspalni prašek v kozarec.«

Krag je izlil sodavico, ki je še ostala v kozarec.

»Zato, da ne bo še kdo izmed nas zaspal,« je pojasnil, in nato je rekel načelniku: »Vidite, sedaj je pot prosta. Dobili smo prvič!«

»Vse kar smo dobili je samo to, da smo za nekaj časa onesvestili tega moža: to vidim in to ni mnogo.«

»Pozabljate, da ima mož tu v hiši pomagache. Njegova naloga je bila, da je naju tako dolgo ko mogoče zadrževal tu ali kje drugje, med tem so pa njegovi družni, urni tovariši nekje na svojem delu. Za najslabši slučaj, ako bi grozila nevarnost, so mu naročili, naj jih posvari.«

Krag je vprašujoče pogledal »natakarija«, ki se je izkazal sedaj za močnega policijskega uradnika Järvena, in je pokazal na stene.

»Zastrazeno,« je odgovoril Järven. »V prvi sobi imamo krasne sosedo — in kaj je v drugem, čujete.«

»Da, nekdo ubira klavir.«

»Res. Oppen je,« je odgovoril uradnik.

»Niti vedel nisem, da je godbenik.«

»Saj tudi ni.«

»No, potem bo lepo ubral klavir!«

»Izvrstno.«

»Kakor vidite,« je rekel Krag načelniku, »sem poskrbel, da imam svoje ljudi pri roki. Prvo sobo je zasedel zaljubljen parček, drugo klavirski ubiralec, ki je s svojo ubrano ali bolje neubrano igrō preprečil, da ni mogel nihče prisluškovati. Z vsem tem smo dosegli: prvič, da nam — vsaj za nekaj ur — rdečelasec ne more več škodovati. Dalje smo ga spravili k molku tako tiho, da tega ni nikdo zapazil. Pol ure se gotovo ne bo mogel več ganiti. — To nam zadostuje. Järven ostane tu in bo speljal njegovo prijatelje na napačno sled.«

»In kaj bova storila midva?« je vprašal načelnik.

Priloga

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjižnica v Ljubljani) 19. zv.

J. O. Curwood, Kazan, voljaj pes. Kanadski roman 18. Dln, vezan 30 Din. — 20. zv.

Ed. About, Kralj gora, 18. Dln, vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvečda.

30 Dln, vez. 40 Din. — 22. zv. Otroka kapitana Granita. Popolnovanje oboli sveta. Roman

v treh delih. 48 Dln, vez. 58 Din.

Najboljše KOLO in šivalni stroj

v materialu in konstrukciji je samo
GRITZNER, ADLER in PHÖNIX
Večletna garancija.

Najnižje cene, tudi mesečna odplačila
samo pri

JOSIP PETELINC-U V LJUBLJANI
ob vodi blizu Prešernovega spomenika

Intelligenten trgovski pomočnik

špecerijske stroke, Slovenec, kateri obvladuje popolnoma hrvaščino, ako tudi nemščino, ima prednost, in ki ima veselje za potovanje, se sprejme. Popis dosedanjega življenja in delovanja v vseh treh jezikih (ponudbe, pisane brez tuje pomoči), s sliko in prepisi spričeval in dokumentov je poslati pod: »F. L. M. 1927« na upravo lista Maribor.

Prostovoljna prodaja. Hotel „Mangart“

na Rečici — Bled, ob glavni kolodvorski cesti na Bledu, z novo urejenimi restavracijskimi prostori, tujskimi sobami, podzemeljskim keglščem, restavracijskim vrtom, krasnim razgledom i. t. d.,

se prodaja

za nizko ceno. Plačilni pogoji zelo ugodni. Za nakup je potreben malenkosten kapital. — Poizve se pri notarju ALOJZIJU PEGANU v Radovljici.

Poravnajte naročnino!

Dobro vpeljeno trgovsko podjetje s specerijo sprejme v komisijsko prodajo, »eventuelno proti garanciji«,

mlevske izdelke,

razno kolonialo in druge, v to stroko spadajoče predmete.

Ponudbe pod „mlevski izdelki“ št. 3299 na upravo.

Hrastove podnice

paralelke mm 43, 53 in 63, kakor tudi neobrobljene v debelini mm 70, 90, 110 in 130 kupuje za celoletno dobavo in proti takojšnjemu plačilu, trdka

IVO BRINDVC, CELJE, Cankarjeva ulica št. 7.

Indian Motorcycle Company

Gen. zast. za Kralj. S. H. S.

ROM. PELIKAN, MARIBOR

Zastopstva: Ferrum d. d., Zagreb
American Motors, Ljubljana
Bagy Wolf & Comp., Sarajevo
Velomot, Split.

Svetovna znamka!

BIG-CHIEF	1206 ccm,	9/24 HP,	\$ 495—
CHIEF	998 ccm,	7/18 HP,	\$ 480—
SCOUT	598 ccm,	5/9 HP,	\$ 415—
PRINCE	350 ccm,	3 1/2 HP,	\$ 333—
Sid-car PRINCESS			\$ 185—
Sid-car SCOUT			\$ 175—

z električno lučjo in tachometrom.

Velika zaloga nadomestnih delov.

Solventni krajevni zastopniki se sprejmo.

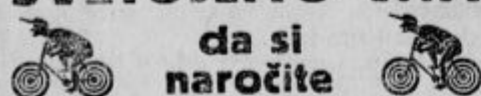
Ing. Gvidon Gulič:

Parni stroj in parna turbina.

Navodila za strojnike in obratovodje parnih obratov. — Vezana knjiga stane 80 Din.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

SVETUJEMO VAM

da si
naročite

PUCH-KOLO

ki je najboljši!

Dobi se po solidni ceni in
tudi na obroke le pri trdki

IGN. VOK, LJUBLJANA,
Tavčarjeva ulica št. 7

Kdo kupi?

KROMPIR

zdrav, prebran — nekaj
vagonov, ima še za od-
dati »KMETIJSKA ZA-
DRUGA« V PTUJU.

Pozor! — Večja množina
telovadnih čevljev

vse šteje se razproda po
tovarniški ceni pri »Ame-
rikancu«, Ljubljana, Stari
trg št. 10. 3443

HISNA OPRAVA

hrastova, polit., masivna,
napredaj pri Jos. Avbelj,
mizar v Zg. Kašlju 20, p.
D. M. v Polju. Cena nizka

Krušno peč

proda Pogačnik, Bohori-
čeva ulica 5, Ljubljana.

PRODAM dobičkanosne
recepte za SIDOL,
PASTO, ŠAMPON, PARKET, VO-
SEK. — Ponudbe upravi
lista pod »Dobro plačilo.

KLAVIR

(Stutzflügel), zelo dobro
ohranjen, se poceni pro-
da. — Naslov: Resljeva c.
št. 5, prtlj., desno. 3325

Izjava.

Podpisana Franjo in
Ivana Raček izjavljata,
da nisva plačnika za dol-
gove, ki jih slučajno na-
redita na najino ime za-
konska Alojzij in Terezija
Ivanc, gostilničar v Loki.
Franjo in Ivana Raček,
Loka pri Zidanem mostu.

A. JINKOVEC K. SOSS

SPRAJCE KRAVATE KLOBUKI
MODNE POTREBSCINE

B. C. I. Travellers' cheques

Potovalni čeki Banca commerciale italiana
v ital. lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih nudijo
vse ugodnosti gotovine in so prosti njene slabe strani.
Zahtevajte jih pri svoji banki, predno nastopite potovanje.

Inserirajte v „Slovenču“!

OBČINSKI ODBOR OBČINE VIČ naznanja tužno vest, da je
gospod

Franc Miš

občinski odbornik in hišni posestnik

v torek dne 3. maja za vedno zatisnil oči. — Pogreb pokojnega
se bo vršil v sredo, dne 4. maja, ob 6. uri iz hiše žalosti, Vič
št. 121, na farno pokopališče.

Njegovo nesebično in požrtvovalno delo ohranimo v trajnem
in hvaležnem spominu.

Vič pri Ljubljani, dne 3. maja 1927.

Občinski odbor občine Vič.

Zahvala.

Ob nenadomestljivi izgubi naše zlate

Anice

učiteljice v št. Andražu

se iz srca zahvalujemo vsem predobrim sorodnikom in prija-
teljem za nam izkazano sočutje ob njeni težki bolezni in smrti,
kakor tudi za prekrasno cvetje, s katerim ste obsuli našo
dobro Anico na mrtvaškem odru in grobu.

Posebno zahvalo še izrekamo vlč. g. dekanu Sagaju za
vodstvo pogreba in lepe poslovilne besede ob odprtem grobu,
g. prof. Bogoviču, g. župniku Cilensku, g. stolnemu vikarju
Tkavcu, gg. p. Ladislavu, p. Hubertu in p. Vladimiru in vsem
č. gg. domače dekanije. — Srčna hvala pa še gg. govornikom
za tolažljive, ljubezni polne besede ob grobu, Maksu Ocvirk,
župniku v št. Andražu, ki se je v imenu šolske mladine po-
slovil od njihove dobre učiteljice, kaplana Fr. Groblerja, za-
stopniku in zastopnici učiteljskega pevskega društva v Ljub-
ljani, zastopniku uč. društva šoštanj, prijateljski družbi, ki
se je v krasni vezani besedi poslovlila od naše ljube Anice,
Hvala lepa tudi slavnim pevcem iz šoštanja in domačemu pev-
skemu društvu za pretresljive žalostinke pri hiši žalosti in ob
grobu! Tudi vsem drugim domačim, Marijini družbi, dobrim
Braslovčanom in sosedom, ki so njo v tako obilnem številu
spremljali na njeni zadnji poti.

Vsem in še vsakemu posebej Bog plačaj!

Molimo pa, da se vidimo nad zvezdami!

Braslovče — Cirkovce.

Zalujoči MEDVEDOVI.

ZAHVALA.

Prisrčna zahvala vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem, ki ste spremlili
našega nepozabnega soproga, očeta, go-
spoda

Alojzija Novaka

na njegovi zadnji poti k večnemu po-
čitku. Posebno se zahvaljujemo č. gg.
duhovnikom, g. županu dr. Maroltu, gg.
odbornikom in pevcem. Iskrena zahvala
za darovanje vencev. — Nepozabnemu
soprogu in očetu pa večni mir in pokoj.
Drenov grič.

Zalujoča rodbina Novakova.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi našega dobrega
atka, gospoda

Leopolda Žorža

se najiskrenejše zahvaljujemo za izraženo
sočutje in za častno spremstvo na njega
zadnji poti.

Ljubljana, 3. maja 1927.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Ob prerani smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, ozir.
matere, tašče in stare matere, gospe

Frančiške Gregorič roj. Kavčič

čutimo iskreno dolžnost, da se tem potom najprisrčneje zahvalimo
vsem, ki so nam v dnevih njene bolezni ter ob njeni smrti stali tolaž-
ljivo in sočutno ob strani.

Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gg. pevcem in ga-
silski godbi za ganljive žalostinke, Sokolskemu društvu za korporat-
ivno udeležbo s praporom, gg. zastopnikom gasilskega društva, vsem
darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter končno vsem, ki so blago
pokojnico v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Vsem prisrčna hvala!

Krško, dne 4. maja 1927.

Rodbini GREGORIČ—BARON LAZARINI.

Zahvala.

Ob priliki smrti predrage matere, ta-
šče in stare matere

Marije Grašič roj. Arar

izrekam v svojem imenu in v imenu
vseh ostalih sorodnikov najiskrenejšo
zahvalo vsem, ki so nam usno ali pa
pismeno izrazili svoja odkrita sožalja,
ki so pokojnici lajšali trpljenje, pose-
bno č. gg. sestrām v škofji Loki, ter vsem
onim, ki so nepozabno pokojnico tako
številno spremlili k zadnjemu počitku.

Kranjska gora, dne 2. maja 1927.

DR. IVAN GRAŠIČ.